

***Suvestinė redakcija nuo 2016-01-01 iki 2016-11-30***

*Istatymas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [4-27](#), i. k. 1031010ISTA0IX-1905*

***Nauja redakcija nuo 2015-09-01:***

*Nr. [XII-1793](#), 2015-06-16, paskelbta TAR 2015-06-30, i. k. 2015-10382*

## **LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO SAUGOS ĮSTATYMAS**

2003 m. gruodžio 16 d. Nr. IX-1905  
Vilnius

### **I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS**

#### **1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymo sritis**

1. Šis įstatymas nustato valstybės institucijų teises ir pareigas įgyvendinant geležinkelių transporto eismo saugos politiką, geležinkelių transporto eismo saugos reikalavimus geležinkelių infrastruktūros valdytojams, geležinkelio įmonėms (vežėjams) ir kitoms įmonėms, kurių geležinkelių riedmenys manevruoja ir (ar) važiuoja į geležinkelių infrastruktūros objektų statybos, remonto ir (ar) techninės priežiūros darbų atlikimo vietą ir iš jos ir kurios Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso nustatyta tvarka turi įgyti saugos sertifikatą (toliau – kitos įmonės, kurios naudoja geležinkelių infrastruktūrą), teisės valdyti geležinkelių riedmenis suteikimo, atėmimo ir grąžinimo tvarką, subjektus, tiriančius geležinkelių transporto riktus, eismo įvykius ir katastrofas, ir reikalavimus fiziniams, juridiniams asmenims ir kitoms organizacijoms, juridinio asmens, kitos organizacijos filialams (toliau – kitos organizacijos), pageidaujantiems vykdyti veiklą ar dirbti darbą, galinčius daryti įtaką geležinkelių transporto eismo saugai ar geležinkelių sistemos sąveikumui.

2. Šio įstatymo tikslas – apsaugoti fizinių asmenų gyvybę, sveikatą ir turtą, gerinti geležinkelių transporto eismo sąlygas, taip pat mažinti neigiamą poveikį aplinkai ir užtikrinti bendrųjų geležinkelių transporto eismo saugos tikslų įgyvendinimą ir geležinkelių sistemos sąveikumą.

3. Šio įstatymo reikalavimai taikomi 1 435 mm ir 1 520 mm pločio vėžių geležinkelių tinklams. Kitokio pločio vėžių geležinkelių tinklų techninius reikalavimus ir eismo organizavimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras.

4. Šio įstatymo nuostatos yra suderintos su Įstatymo priede nurodytais Europos Sąjungos teisės aktais.

#### **2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos**

1. **Bendrieji geležinkelių transporto eismo saugos būdai** (toliau – bendrieji eismo saugos būdai) – būdai, kuriais nustatoma, kaip turi būti vertinamas geležinkelių transporto eismo saugos lygis, taip pat ar pasiekti bendrieji geležinkelių transporto eismo saugos tikslai ir ar laikomasi geležinkelių transporto eismo saugos reikalavimų.

2. **Bendrieji geležinkelių transporto eismo saugos tikslai** (toliau – bendrieji eismo saugos tikslai) – pavojingumo kriterijais apibūdinami siejami geležinkelių transporto eismo saugos lygiai, kuriuos turi atitikti visa geležinkelių sistema ar jos dalys.

3. **Esminiai reikalavimai** – Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyti reikalavimai, kuriuos turi atitikti geležinkelių sistema, geležinkelių posistemiai, geležinkelių sistemos sąveikaujančios dalys ir jų sąsajos.

4. **Europos Bendrijos atitikties arba tinkamumo naudoti deklaracija** – geležinkelių sistemos sąveikaujančios dalies gamintojo arba jo Europos Sąjungoje įsteigto įgaliotojo atstovo išduodamas dokumentas, kuriuo patvirtinama geležinkelių sistemos sąveikaujančios dalies atitiktis reikalavimams, nustatytiems geležinkelių techninio sąveikumo specifikacijose.

5. **Europos Bendrijos atitikties arba tinkamumo naudoti sertifikatas** – paskelbtosios įstaigos išduodamas dokumentas, kuriuo ji patvirtina, kad Europos Bendrijos atitikties arba tinkamumo naudoti patikros rezultatas yra teigiamas.

6. **Europos Bendrijos patikra** – procedūra, kurią vykdydama paskelbtoji įstaiga tikrina, ar geležinkelių sistemos struktūrinis posistemis (toliau – struktūrinis posistemis) atitinka geležinkelių techninio sąveikumo specifikacijas.

7. **Europos Bendrijos patikros deklaracija** – pareiškėjo pasirašomas patikros dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad struktūrinis posistemis atitinka esminius reikalavimus, nustatytus atitinkamose geležinkelių techninio sąveikumo specifikacijose.

8. **Europos Bendrijos patikros sertifikatas** – paskelbtosios įstaigos išduodamas dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad Europos Bendrijos patikros rezultatas yra teigiamas.

9. **Geležinkelių posistemis** – Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta geležinkelių sistemos struktūrinė ar funkcinė dalis (geležinkelių infrastruktūra, geležinkelių riedmenys, eismo organizavimas, valdymas ir kita).

10. **Geležinkelių riedmenys** – geležinkelių transporto priemonės (lokomotyvai, vagonai ir kita), judančios geležinkelių keliais, naudojančios trauką arba jos nenaudojančios, traukiamos kitų geležinkelių riedmenų ar traukiančios kitus geležinkelių riedmenis. Geležinkelių riedmenis sudaro vienas ar keli struktūriniai ir funkciniai posistemiai ar tokių posistemių dalys.

11. **Geležinkelių riedmenų naudotojas** – geležinkelių riedmenų savininkas arba teisę naudoti geležinkelių riedmenis turintis asmuo, naudojantys geležinkelių riedmenis pagal paskirtį.

12. **Geležinkelių riedmenų techninė priežiūra** – techninės paslaugos (geležinkelių riedmenų techninės būklės tikrinimai, geležinkelių riedmenų remontas ir kiti veiksmai) ir įgyvendinamos teisinės ir organizacinės priemonės siekiant užtikrinti, kad naudojami geležinkelių riedmenys būtų saugūs ir nekeltų pavojaus žmonėms, geležinkelių infrastruktūrai, turtui ir aplinkai.

13. **Geležinkelių riedmenų valdymas** – traukinio mašinisto, turinčio teisę valdyti geležinkelių riedmenis, veiksmai, kuriais valdomi judantys geležinkelių riedmenys.

14. **Geležinkelių sistema** – struktūrinių ir funkcinių posistemių visuma, jų valdymas ir eksploatavimas.

15. **Geležinkelių sistemos sąveikaujanti dalis** – bet kuri nedaloma geležinkelių sistemos dalis, jų grupė, mazgas, sukomplektuotas blokas, įtraukti arba ketinami įtraukti į geležinkelių posistemį, nuo kurių tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso geležinkelių sistemos sąveikumas. Ši sąvoka apima materialiuosius ir nematerialiuosius objektus (pvz., programinę įrangą).

16. **Geležinkelių sistemos sąveikumas** – geležinkelių sistemos gebėjimas sudaryti sąlygas saugiam ir nenutrūkstamam geležinkelių transporto eismui, kuris priklauso nuo visų norminių, techninių ir eksploatacinių sąlygų, kurių turi būti laikomasi, kad būtų įvykdyti esminiai reikalavimai.

17. **Geležinkelių techninio sąveikumo specifikacijos** (toliau – TSS) – geležinkelių posistemo ar jo dalies charakteristikos išsamūs reikalavimai, skirti esminių reikalavimų atitikčiai ir geležinkelių sistemos sąveikumui užtikrinti.

18. **Geležinkelių transporto eismas** – geležinkelių riedmenų judėjimas geležinkelių keliais.

19. **Geležinkelių transporto eismo įvykis** (toliau – eismo įvykis) – nepageidaujamas arba netyčinis netikėtas įvykis arba keli įvykiai, sukeltys žalingus padarinius, kai geležinkelių riedmenys susiduria su kitais geležinkelių riedmenimis, statiniais ar įrenginiais, nuriada nuo bėgių, susiduria su pervažą kertančiomis transporto priemonėmis ar pervažoje esančiais objektais, taip pat kai dėl judančių geležinkelių riedmenų nukenčia bent vienas žmogus ar geležinkelių riedmenyse kyla gaisras, ir kiti panašius žalingus padarinius sukeltys įvykiai.

20. **Geležinkelių transporto eismo sauga** (toliau – eismo sauga) – visuma geležinkelių transporto techninių ir organizacinių priemonių, skirtų užtikrinti, kad keleiviai, kiti geležinkelių transporto eismo dalyviai ir kiti asmenys, taip pat geležinkelių infrastruktūra, geležinkelių riedmenys ir vežami kroviniai bei bagažas būtų apsaugoti nuo geležinkelių transporto katastrofų, eismo įvykių, riktų ir jų padarinių.

21. **Geležinkelių transporto eismo saugos valdymo sistema** (toliau – eismo saugos valdymo sistema) – geležinkelių infrastruktūros valdytojo ir (ar) geležinkelio įmonės (vežėjo) ir (ar) kitos įmonės, kuri naudoja geležinkelių infrastruktūrą, nustatytų priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti, kad šie asmenys veiklą vykdys saugiai, visuma.

22. **Geležinkelių transporto katastrofa** (toliau – katastrofa) – geležinkelių riedmenų susidūrimas ar nuriudėjimas nuo bėgių, kai arba žūsta vienas ar daugiau žmonių, arba sunkiai sužalojami penki ar daugiau žmonių, arba, katastrofų tyrimų vadovo išankstiniu vertinimu, padaroma ne mažesnė kaip 2 milijonų eurų žala geležinkelių infrastruktūrai, geležinkelių riedmenims, aplinkai ar asmenų turtui, taip pat bet kuris kitas panašius padarinius sukėlęs eismo įvykis, padaręs akivaizdų poveikį eismo saugos kontrolei ar valdymui.

23. **Geležinkelių transporto katastrofos, eismo įvykio ar rikto tyrimas** – po katastrofos, eismo įvykio ar rikto siekiant užkirsti kelią kitai katastrofai, eismo įvykiui ar riktui atliekama procedūra, apimanti informacijos apie katastrofą, eismo įvykį ar riktą rinkimą ir analizę, išvadų pateikimą ir įvertinimą, katastrofos, eismo įvykio ar rikto priežasčių nustatymą ir eismo saugos rekomendacijų pateikimą.

24. **Geležinkelių transporto riktas** (toliau – riktas) – įvykis eksploatuojant geležinkelių riedmenis, turėjęs neigiamą poveikį eismo saugos kontrolei ir valdymui, bet nesukėlęs katastrofos ar eismo įvykio padarinių.

25. **Lietuvos Respublikos patikra** – procedūra, kurią vykdydama paskirtoji įstaiga tikrina, ar struktūrinis posistemis atitinka geležinkelių posistemių techninių taisyklių reikalavimus.

26. **Lietuvos Respublikos patikros deklaracija** – pareiškėjo pasirašomas patikros dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad struktūrinis posistemis atitinka geležinkelių posistemių techninių taisyklių reikalavimus.

27. **Lietuvos Respublikos patikros sertifikatas** – paskirtosios įstaigos išduodamas dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad Lietuvos Respublikos patikros rezultatas yra teigiamas.

28. **Mokymo pajėgumai** – traukinio mašinistų ir traukinius lydinčio personalo mokymo priemonės ir geležinkelio kelių, jų eksploatavimo, signalizacijos ir kontrolės komandų sistemų, taip pat kitų teisės aktuose nustatytų mokymų programos.

29. **Nacionalinės geležinkelių transporto eismo saugos taisyklės** – Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyti eismo saugos reikalavimai, taikomi daugiau negu vienai geležinkelio įmonei (vežėjui) ir (ar) kitai įmonei, kuri naudoja geležinkelių infrastruktūrą.

30. **Pasienio geležinkelio linija** – geležinkelio linija, einanti nuo Lietuvos Respublikos valstybės sienos su trečiąja valstybe iki Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios geležinkelio stoties, kurioje fizinių asmenų, jų dokumentų ir (ar) bagažo apžiūra ir (ar) geležinkelių riedmenų ir krovinių patikrinimą atlieka Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos muitinė ir kitos įgaliotos institucijos. Pasionio geležinkelio linijų sąrašą tvirtina Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras.

31. **Paskelbtoji įstaiga** – įstaiga, paskirta atlikti geležinkelių sistemos sąveikaujančių dalių Europos Bendrijos atitikties arba tinkamumo naudoti patikrą arba struktūrinių posistemių Europos Bendrijos patikrą.

32. **Paskirtoji įstaiga** – įstaiga, kuri paskirta atlikti struktūrinių posistemių Lietuvos Respublikos patikrą.

33. **Pavojingoji geležinkelio zona** – zona, kuri tęsiasi 2,5 m į abi puses nuo kraštinių kelių kraštinių bėgių galvučių išorinių briaunų, arba zona, kuri tęsiasi nuo kraštinių kelių kraštinių bėgių galvučių išorinių briaunų iki asmenų prieigą prie geležinkelio kelio ribojančių techninių priemonių.

34. **Traukinio mašinistas** – fizinis asmuo, turintis traukinio mašinisto pažymėjimą, traukinio mašinisto sertifikatą ir valdantis geležinkelių riedmenis.

35. **Traukinio mašinisto pažymėjimas** – dokumentas, kuriuo patvirtinama traukinio mašinisto sveikatos, išsilavinimo ir profesinių įgūdžių atitiktis nustatytiems reikalavimams.

36. **Traukinio mašinisto sertifikatas** – dokumentas, kuriuo patvirtinama traukinio mašinisto teisė valdyti sertifikate nurodytus geležinkelių riedmenis nurodytoje geležinkelių infrastruktūroje.

37. **Traukinio mašinistų mokymo centras** – eismo saugos institucijos pripažintas asmuo, turintis teisę mokyti traukinio mašinistus ir fizinius asmenis, pageidaujantiems gauti traukinio mašinisto pažymėjimą.

38. **Traukinių eismas** – traukinių judėjimas geležinkelių linijomis.

39. **Trečioji valstybė** – valstybė, kuri nėra Europos Sąjungos valstybė narė ar Europos ekonominės erdvės valstybė.

40. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekse ir Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatyme.

### **3 straipsnis. Eismo saugos užtikrinimo principai**

Eismo saugos užtikrinimo principai yra šie:

- 1) fizinių asmenų sveikatos ir gyvybės saugojimas yra svarbiau negu ūkinės komercinės veiklos ekonominių rezultatų siekimas;
- 2) bendra geležinkelių sistema plečiama ir tobulinama taikant ta pačia veikla užsiimantiems asmenims vienodus eismo saugos reikalavimus;
- 3) eismo saugos valdymas vykdomas siekiant nuolat gerinti eismo saugą, atsižvelgiant į mokslo ir technikos vystymąsi ir teikiant pirmenybę katastrofų, eismo įvykių ir riktų prevencijai;
- 4) priemonės, kuriomis siekiama gerinti eismo saugą, nustatomos vadovaujantis sisteminiu požiūriu, atsižvelgiant į visos geležinkelių sistemos, o ne į vienos ar kelių jos dalių eismo saugą;
- 5) geležinkelių infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai) ir kitos įmonės, kurios naudoja geležinkelių infrastruktūrą, bendradarbiauja siekdamos užtikrinti saugų geležinkelių infrastruktūros naudojimą, priežiūrą, modernizavimą ir plėtrą;
- 6) geležinkelių riedmenų gamintojai, eksploatavimo paslaugų teikėjai, geležinkelių riedmenų naudotojai, įmonės, atliekančios geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą, ir geležinkelių riedmenis įsigijančios organizacijos ir viešųjų paslaugų sutartis pagal 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1370/2007 dėl keleivinio geležinkelių ir kelių transporto viešųjų paslaugų ir panaikinančio Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 1191/69 ir (EEB) Nr. 1107/70 (OL 2007 L 315, p. 1) nuostatas sudarančios kompetentingos institucijos (toliau – perkančioji organizacija) privalo užtikrinti, kad geležinkelių riedmenys, įranga, priedai, įtaisai ir teikiamos paslaugos atitiktų geležinkelių riedmenims nustatytus reikalavimus ir jų naudojimo sąlygas taip, kad geležinkelio įmonės (vežėjai), kitos įmonės, kurios naudoja geležinkelių infrastruktūrą, ir (ar) geležinkelių infrastruktūros valdytojai galėtų saugiai juos naudoti.

### **4 straipsnis. Nacionalinės geležinkelių transporto eismo saugos taisyklės ir geležinkelių posistemių techninės taisyklės**

1. Nacionalinių geležinkelių transporto eismo saugos taisyklių sąrašą tvirtina Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija šį sąrašą pateikia Europos Komisijai.
2. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija nedelsdama praneša Europos Komisijai apie priimtas naujas nacionalines geležinkelių transporto eismo saugos taisykles ar jų pakeitimus, išskyrus atvejus, kai naujai priimtoms nacionalinės geležinkelių transporto eismo saugos taisyklės ar padaryti jų pakeitimai yra susiję tik su TSS įgyvendinimu.
3. Europos Komisijai patvirtinus ar pakeitus bendruosius eismo saugos būdus ar bendruosius eismo saugos tikslus, atitinkamai keičiamos nacionalinės geležinkelių transporto eismo saugos taisyklės.
4. Jeigu patvirtinus ar pakeitus bendruosius eismo saugos tikslus ketinama priimti nacionalines geležinkelių transporto eismo saugos taisykles, kuriose nustatomas aukštesnis eismo saugos lygis, negu reikalingas siekiant bendrųjų eismo saugos tikslų, ar kurios gali turėti įtakos kitų Europos Sąjungos valstybių narių geležinkelio įmonių (vežėjų) veiklai Lietuvos Respublikos teritorijoje, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija teikia nagrinėti Europos Komisijai nacionalinių geležinkelių transporto eismo saugos taisyklių projektus ir nurodo šių projektų inicijavimo priežastis.
5. Tuo atveju, kai gaunamas Europos Komisijos pranešimas, kuriame išreiškiamos Europos Komisijos abejonės dėl nacionalinių geležinkelių transporto eismo saugos taisyklių suderinamumo su bendraisiais eismo saugos būdais arba dėl galimybės pasiekti bendruosius eismo saugos tikslus, arba Europos Komisija mano, kad šios taisyklės yra diskriminacinės, arba nustato vežimų geležinkelių transportu tarp Europos Sąjungos valstybių narių veiklos apribojimus, nacionalinės geležinkelių transporto eismo saugos taisyklės nėra priimanamos iki tol, kol bus priimtas Europos Komisijos sprendimas.

6. Kiekvieno geležinkelių posistemo ar jo dalies, kuriai netaikomos TSS (reikiama TSS dar nėra patvirtinta, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka yra pranešta Europos Komisijai apie išlygą dėl TSS taikymo arba TSS numatytas specifinis atvejis), išsamūs reikalavimai, būtini esminiams reikalavimams vykdyti ir geležinkelių sistemos sąveikumui užtikrinti, nustatomi geležinkelių posistemių techninėse taisyklėse.

7. Geležinkelių posistemių techninėms taisyklėms priskiriama:

1) geležinkelių posistemių techniniai reglamentai – Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro ar jo įgaliotos institucijos priimti teisės aktai, kuriuose nustatomi geležinkelių posistemių, jų projektavimo, konstravimo, įdiegimo, patobulinimo, atnaujinimo, statybos, naudojimo ir priežiūros techniniai reikalavimai arba teikiamos nuorodos į standartus ar geležinkelių posistemių naudojimo ir techninės priežiūros taisykles;

2) geležinkelių posistemių taisyklės, geležinkelių posistemių naudojimo ir techninės priežiūros taisyklės – teisės aktais įgaliotų viešojo administravimo subjektų ar kitų asmenų dokumentai, kuriuose nurodyti geležinkelių posistemių techninių reglamentų įgyvendinimo būdai ir metodai;

3) nacionalinės standartizacijos institucijos parengti ir priimti geležinkelių posistemių srityje taikomi Lietuvos standartai, taip pat perimti Europos ir tarptautiniai standartai;

4) techninės sąveikumo specifikacijos, paskelbtos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje;

5) metodiniai nurodymai ir rekomendacijos – geležinkelių posistemių, jų projektavimo, gamybos ir statybos įmonių, mokslo ir studijų institucijų paskelbti savanoriškai taikomi dokumentai, kuriuose nurodyti geležinkelių posistemių techninių reglamentų įgyvendinimo būdai ir metodai.

8. Geležinkelių posistemių taisyklės, geležinkelių posistemių naudojimo ir techninės priežiūros taisyklės, Lietuvos standartai taikomi savanoriškai, išskyrus atvejus, kai geležinkelių posistemių techniniuose reglamentuose ar kituose teisės aktuose, susijusiuose su geležinkelių posistemių, nurodoma, kad minėtos taisyklės, standartus taikyti privaloma.

9. Tuo atveju, kai geležinkelių posistemių techninėse taisyklėse nustatyti klausimai reglamentuoti TSS, taikomos TSS. Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje paskelbtos ir įsigaliojusios TSS yra taikomos tiesiogiai. Kai yra patvirtintos tam tikro geležinkelių posistemo ar jo dalies TSS, Lietuvos Respublikos teisės aktai, susiję su tuo geležinkelių posistemių, tam geležinkelių posistemiui ar jo daliai netaikomi, išskyrus šiame įstatyme nustatytus atvejus.

10. Geležinkelių posistemių techninių taisyklių rengimo ir tvirtinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras.

11. Lietuvos Respublikoje gali būti taikomi (jeigu neprieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams) kitų standartizacijos organizacijų, užsienio valstybių (nacionaliniai), užsienio valstybių organizacijų geležinkelių posistemių techniniai reglamentai. Tokiu atveju Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato šių geležinkelių posistemių techninių reglamentų taikymo tvarką.

12. Jeigu šio straipsnio 11 dalyje nurodytų geležinkelių posistemių techninių reglamentų taikymo tvarka nėra nustatyta, Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija gali nustatyti, kad šie geležinkelių posistemių techniniai reglamentai Lietuvos Respublikoje gali būti taikomi tiesiogiai šiais atvejais:

1) kai reikia nustatyti Lietuvos Respublikoje retai pasitaikančių geležinkelių posistemių techninius reikalavimus ir rengti tokių geležinkelių posistemių technines taisykles netikslinga;

2) kai dėl geležinkelių posistemiui skirtų investicijų panaudojimo trumpų terminų nėra galimybės nustatyti, kad privaloma taikyti šio straipsnio 11 dalyje nurodytus geležinkelių posistemių techninius reglamentus;

3) kai Lietuvos Respublikoje kai kurių geležinkelių posistemių techniniai reikalavimai nėra nustatyti geležinkelių posistemių techninėse taisyklėse, – iki tų taisyklių arba TSS parengimo ir patvirtinimo.

13. Geležinkelių posistemių techninių taisyklių sąrašą tvirtina Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija šį sąrašą pateikia Europos Komisijai. Pakeistas geležinkelių posistemių techninių taisyklių sąrašas Europos Komisijai yra teikiamas ir tuo atveju, kai pakeičiamos šiame sąrašė nurodytos taisyklės, Lietuvos Respublikos

susisiekimo ministro nustatyta tvarka pranešus Europos Komisijai apie išlygą dėl TSS taikymo arba patvirtinus TSS.

## **II SKYRIUS**

### **EISMO SAUGOS UŽTIKRINIMAS IR EISMO SAUGOS REIKALAVIMŲ ĮGYVENDINIMAS**

#### **5 straipsnis. Eismo saugą užtikrinantys subjektai**

1. Vykdydami šiame įstatyme nustatytas funkcijas, eismo saugą užtikrina šie subjektai: Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija ir eismo saugos institucija.

2. Bendrųjų eismo saugos tikslų įgyvendinimo priemonės nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

3. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras:

1) nustato geležinkelių posistemius, geležinkelių posistemių, geležinkelių sistemos sąveikaujančių dalių ir jų tarpusavio sąsajų esminius reikalavimus;

2) suderinęs su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministru nustato traukinio mašinisto pažymėjimų išrašymo, išdavimo, pakeitimo, traukinio mašinisto pažymėjimų dublikatų išdavimo, traukinio mašinisto pažymėjimų galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir galiojimo atšaukimo tvarką;

3) nustato teisės valdyti geležinkelių riedmenis įgijimo ir teisės valdyti geležinkelių riedmenis suteikimo dokumentų, išduotų kitose valstybėse, pripažinimo tvarką ir pasienio geležinkelio linijų sąrašą;

4) ne rečiau kaip kas 5 metus organizuoja fizinių asmenų, pageidaujančių gauti traukinio mašinisto pažymėjimus ir traukinio mašinisto sertifikatus, mokymo ir egzaminavimo ir traukinio mašinisto pažymėjimų ir traukinio mašinisto sertifikatų išdavimo tvarkos nepriklausomą vertinimą ir šio vertinimo rezultatus praneša eismo saugos institucijai; jeigu nepriklausomą vertinimą atlieka geležinkelių infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai) ar kitos įmonės, kurios naudoja geležinkelių infrastruktūrą, taikydami savo eismo saugos valdymo sistemas, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija nepriklausomo vertinimo neatlieka;

5) nustato traukinio mašinistų neformaliojo mokymo programų reikalavimus;

6) atlieka kitas funkcijas, susijusias su eismo saugos užtikrinimu.

4. Traukinio mašinistų ir fizinių asmenų, kurių darbas tiesiogiai arba netiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu, sveikatos tikrinimo reikalavimus ir tvarką nustato Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras.

5. Eismo saugos reikalavimus įgyvendina geležinkelių infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai), kitos įmonės, kurios naudoja geležinkelių infrastruktūrą, asmenys, atsakingi už geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą (toliau – techniniai priežiūrėtojai), ir asmenys, kurių veikla susijusi su geležinkelių transporto eismu.

#### **6 straipsnis. Eismo saugos institucija**

1. Eismo saugos reikalavimų įgyvendinimo priežiūrą vykdo eismo saugos institucija, kuri savo organizacine bei teisine forma ir priimdama sprendimus yra nepriklausoma nuo geležinkelio įmonių (vežėjų), kitų įmonių, kurios naudoja geležinkelių infrastruktūrą, geležinkelių infrastruktūros valdytojų, pareiškėjų, perkančiųjų organizacijų, paskelbtųjų įstaigų ir geležinkelių transporto rinkos reguliuotojo.

2. Eismo saugos institucijos funkcijas atlieka Valstybinė geležinkelio inspekcija prie Susisiekimo ministerijos, kurios savininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota ministerija.

3. Eismo saugos institucija atlieka šias funkcijas:

1) Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka tvirtina geležinkelių riedmenų tipus, išduoda leidimus pradėti naudoti Lietuvos Respublikoje struktūrinius posistemius, sustabdo jų galiojimą, panaikina galiojimo sustabdymą, panaikina jų galiojimą ir tikrina, ar struktūrinių posistemių naudojimas ir priežiūra atitinka esminius reikalavimus;

2) atlieka eismo saugos reglamentavimo ir nacionalinių geležinkelių transporto eismo saugos taisyklių stebėseną, jų derinimą ir tobulinimą, o prireikus imasi priemonių, kuriomis įpareigoja laikytis šių taisyklių reikalavimų;

3) prižiūri, kaip įgyvendinamos eismo saugos valdymo sistemos, įpareigoja geležinkelių infrastruktūros valdytojus, geležinkelio įmones (vežėjus) ir kitas įmones, kurios naudoja geležinkelių infrastruktūrą, jas įgyvendinti ir tobulinti;

4) išduoda traukinio mašinisto pažymėjimus, jų dublikatus, pakeičia traukinio mašinisto pažymėjimus, sustabdo pažymėjimų galiojimą, panaikina galiojimo sustabdymą, panaikina galiojimą ir atlieka traukinio mašinistų patikrinimus;

5) išduoda, pakeičia, atnaujina traukinio mašinistų mokymo centrų pripažinimo pažymėjimus, sustabdo jų galiojimą, panaikina galiojimo sustabdymą, panaikina galiojimą ir atlieka traukinio mašinistų mokymo centrų vykdomos veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą;

6) išduoda, pakeičia traukinio mašinistų egzaminuotojų pripažinimo pažymėjimus, sustabdo jų galiojimą, panaikina galiojimo sustabdymą, panaikina galiojimą ir atlieka traukinio mašinistų egzaminuotojų vykdomos veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą;

7) teikia Europos Komisijai eismo saugos pablogėjimo priežasčių ataskaitas ir eismo saugos gerinimo planą, kai nėra įgyvendinami bendrieji eismo saugos tikslai;

8) pagal kompetenciją rengia ir priima teisės aktus, taip pat dalyvauja rengiant teisės aktų, susijusių su eismo sauga, geležinkelių sistemos sąveikumu ir TSS įgyvendinimu, projektus ir atlieka jų analizę;

9) išduoda, pakeičia, atnaujina įgaliojimus, išduodamus šio įstatymo 19 ir 23 straipsniuose nurodytiems egzaminavimo centrams, sustabdo išduotų įgaliojimų galiojimą, panaikina galiojimo sustabdymą, panaikina galiojimą ir atlieka šių egzaminavimo centrų vykdomos veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą;

10) išduoda, pakeičia, atnaujina prekinį vagonų, naudojamų 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle, techninio prižiūrėtojo sertifikatus, sustabdo šių sertifikatų galiojimą, panaikina galiojimo sustabdymą, panaikina galiojimą ir atlieka sertifikuotų techninių prižiūrėtojų vykdomos veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą;

11) išduoda, pakeičia, atnaujina prekinį vagonų, naudojamų 1 435 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle, techninio prižiūrėtojo sertifikatus, sustabdo šių sertifikatų galiojimą, panaikina galiojimo sustabdymą, panaikina galiojimą ir atlieka sertifikuotų techninių prižiūrėtojų vykdomos veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą;

12) sustabdo teisę atlikti fizinių asmenų, kurie pageidauja gauti traukinio mašinisto pažymėjimą, psichologinį vertinimą, panaikina teisės sustabdymą ir panaikina teisę atlikti fizinių asmenų, kurie pageidauja gauti traukinio mašinisto pažymėjimą, psichologinį vertinimą ir atlieka fizinių asmenų, kurie įgijo teisę atlikti fizinių asmenų, kurie pageidauja gauti traukinio mašinisto pažymėjimą, psichologinį vertinimą, vykdomos veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą;

13) sustabdo teisę mokyti fizinius asmenis, kurių darbas tiesiogiai arba netiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu, ir (ar) krovinių krovimo ir tvirtinimo vagonuose darbų vadovus, panaikina šios teisės sustabdymą, panaikina teisę mokyti fizinius asmenis, kurių darbas tiesiogiai arba netiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu, ir (ar) krovinių krovimo ir tvirtinimo vagonuose darbų vadovus ir atlieka šių mokymo centrų vykdomos veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą;

14) nustato kriterijų, kuriais remiantis vertinama, ar planuojamas geležinkelių sistemos pakeitimas yra laikomas svarbiu, sąrašą;

15) atlieka kitas funkcijas, susijusias su eismo saugos užtikrinimu.

4. Tais atvejais, kai geležinkelių posistemui ar jo daliai netaikomos TSS ir kai dar nėra parengtų geležinkelių posistemių techninių taisyklių arba nesudaryti tarptautiniai susitarimai, eismo saugos institucija turi teisę vienašališkai pripažinti atitikties sertifikatus, išduotus kitų valstybių paskelbtųjų įstaigų ar kitų oficialiai pripažintų bandymų laboratorijų, sertifikavimo ar kontrolės įstaigų.

5. Eismo saugos institucija savo iniciatyva tikrina, ar naudojamos geležinkelių sistemos sąveikaujančios dalys atitinka esminius reikalavimus, prižiūri, ar jos naudojamos pagal paskirtį, įrengiamos ir prižiūrimos laikantis esminių reikalavimų ir kitų geležinkelių sistemos sąveikumo reikalavimų. Eismo saugos institucijos teises ir pareigas atliekant šią funkciją, jos atlikimo tvarką,

taip pat pažeidimų prevencines priemones ir geležinkelių sistemos sąveikaujančių dalių tiekimo ribojimo priemones nustato šis įstatymas ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras.

6. Atlikdama geležinkelių sistemos sąveikaujančių dalių naudojimo priežiūrą, eismo saugos institucija tiria esminių reikalavimų pažeidimus, įpareigoja asmenis pašalinti nustatytus pažeidimus ir užtikrinti geležinkelių sistemos sąveikaujančių dalių atitiktį esminiams reikalavimams, prireikus apriboja ir (ar) uždraudžia esminių reikalavimų neatitinkančių geležinkelių sistemos sąveikaujančių dalių naudojimą, taip pat įgyvendina kitas priemones, reikalingas šiai funkcijai užtikrinti.

7. Šio straipsnio 6 dalis taikoma, kai geležinkelių sistemos sąveikaujančios dalys yra naudojamos, pagaminamos savo reikmėms ar surenkamos skirtingos kilmės geležinkelių sistemos sąveikaujančios dalys arba kai jas sudaro skirtingos kilmės elementai.

8. Eismo saugos institucija ir (ar) jos įgalioti darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, ir (ar) valstybės tarnautojai, atlikdami jiems pavestas funkcijas, turi teisę:

1) gauti reikalingą informaciją, visus reikalingus dokumentus ir kitą būtiną pagalbą iš geležinkelio įmonių (vežėjų), geležinkelių infrastruktūros valdytojų, kitų įmonių, kurios naudojami geležinkelių infrastruktūra, ir visų asmenų, kuriems taikomi šio įstatymo reikalavimai;

2) atlikdami ūkio subjektų veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą, pasitelkti policijos pareigūnus;

3) vykdydami eismo saugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimų prevenciją ir teisės aktų reikalavimų laikymosi priežiūrą, nepažeisdami įstatymų garantuoto fizinių asmenų privataus gyvenimo neliečiamumo, fotografuoti, daryti garso ir vaizdo įrašus.

9. Asmenys, kurių veiklos patikrinimas yra atliekamas, turi teisę dalyvauti atliekant jų vykdomos veiklos sąlygų laikymosi patikrinimus ir teikti eismo saugos institucijai paaiškinimus.

10. Geležinkelio įmonės (vežėjai), geležinkelių infrastruktūros valdytojai, kitos įmonės, kurios naudojami geležinkelių infrastruktūra, ir kiti asmenys, kuriems taikomi šio įstatymo reikalavimai, privalo:

1) bendradarbiauti su eismo saugos institucija ir jos įgaliotais darbuotojais, dirbančiais pagal darbo sutartis, ir (ar) valstybės tarnautojais ir netrukdyti įgyvendinti įstatymų suteiktų teisių;

2) sudaryti eismo saugos institucijai ir jos įgaliotiems darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, ir (ar) valstybės tarnautojams patikrinimui reikiamas sąlygas, kai patikrinimas atliekamas asmenų patalpose, pastatuose ar teritorijoje, ir nedelsdami pateikti visą patikrinimui reikalingą informaciją ir visus reikalingus dokumentus.

11. Eismo saugos institucijos reikalavimai yra privalomi vykdyti.

12. Eismo saugos institucijos veikla grindžiama viešumo, nediskriminavimo ir skaidrumo principais. Atlikdama jai pavestas funkcijas, eismo saugos institucija privalo užtikrinti, kad visi su eismo saugos institucijos atliekamomis funkcijomis susiję asmenys turėtų galimybę pateikti savo paaiškinimus, ir pateikti savo priimamų sprendimų motyvus.

13. Eismo saugos institucijos sprendimai gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

14. Eismo saugos institucija kiekvienais metais, ne vėliau kaip iki rugsėjo 30 d., savo interneto svetainėje skelbia metinę saugos ataskaitą ir šią ataskaitą pateikia Europos geležinkelių agentūrai (toliau – Agentūra). Ataskaitoje pateikiama informacija apie:

1) eismo saugos tobulinimą ir bendruosius eismo saugos rodiklius, kuriuos nustato Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras;

2) teisės aktų pakeitimus, susijusius su eismo sauga;

3) saugos sertifikatų išdavimo geležinkelio įmonėms (vežėjams) ir įgaliotųjų geležinkelių transporto eismo saugos srityje suteikimo geležinkelių infrastruktūros valdytojams procedūrų tobulinimą;

4) geležinkelių infrastruktūros valdytojų, geležinkelio įmonių (vežėjų) eismo saugos audito rezultatus ir su eismo sauga susijusių patirtį;

5) prekinių vagonų, naudojamų 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle, techninę priežiūrą.

## **7 straipsnis. Saugus geležinkelių sistemos naudojimas ir eismo saugos valdymo sistemos**

1. Siekiant užtikrinti saugų geležinkelių sistemos naudojimą ir eismo saugai kylančių pavojų kontrolę, geležinkelių infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai) ir įmonės, kurios naudoja geležinkelių infrastruktūrą, bendradarbiaudami privalo parengti eismo saugos valdymo sistemas ir jas įgyvendinti. Eismo saugos valdymo sistemos rengiamos laikantis bendrųjų saugos būdų, TSS reikalavimų, nacionalinių geležinkelių transporto eismo saugos taisyklių ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatytų reikalavimų.

2. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai) ir kitos įmonės, kurios naudoja geležinkelių infrastruktūrą, rengdami eismo saugos valdymo sistemas ir įgyvendindami eismo saugos valdymo sistemose nustatytas priemones, siekia užtikrinti, kad bus pasiekti bendrieji eismo saugos tikslai, ir užtikrina geležinkelių sistemos atitiktį nacionalinėse geležinkelių transporto eismo saugos taisyklėse ir TSS nustatytiems eismo saugos reikalavimams ir atitinkamų bendrųjų eismo saugos būdų taikymą.

3. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai) ir įmonės, kurios naudoja geležinkelių infrastruktūrą, iki kiekvienų kalendorinių metų birželio 30 d. pateikia eismo saugos institucijai praėjusių metų eismo saugos ataskaitą. Eismo saugos ataskaitos reikalavimus nustato eismo saugos institucija.

### **8 straipsnis. Mokymo pajėgumų teikimas**

1. Geležinkelio įmonės (vežėjai), kitos įmonės, kurios naudoja geležinkelių infrastruktūrą, ir geležinkelių infrastruktūros valdytojai, turintys mokymo pajėgumus, privalo nediskriminuodami, už sąnaudomis pagrįstą atlyginimą suteikti geležinkelio įmonėms (vežėjams), kitoms įmonėms, kurios naudoja geležinkelių infrastruktūrą, geležinkelių infrastruktūros valdytojams ir asmenims, vykdančioms traukinio mašinistų mokymo ar egzaminavimo veiklą, mokymo pajėgumus, būtinus, kad asmenys, kurių darbas tiesiogiai ar netiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu, įskaitant traukinio mašinistus, įgytų kvalifikaciją, būtiną asmenų, kurių darbas tiesiogiai ar netiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu, įskaitant traukinio mašinistus, funkcijoms atlikti.

2. Mokymo priemonės apima mokymus, kurių metu suteikiamos būtinos žinios apie maršrutus, eksploataavimo taisykles ir tvarką, signalizacijos ir kontrolės komandų sistemą ir veikiančiuose maršrutuose taikomą tvarką avarinių situacijų atvejais.

3. Mokymo pajėgumų teikimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras.

## **III SKYRIUS**

### **EISMO SAUGOS IR GELEŽINKELIŲ SISTEMOS SĄVEIKUMO REIKALAVIMAI**

#### **9 straipsnis. Geležinkelių posistemų, geležinkelių sistemos sąveikaujančių dalių ir jų sąsajų reikalavimai**

1. Geležinkelių sistema, geležinkelių posistemiai, geležinkelių sistemos sąveikaujančios dalys ir jų sąsajos turi atitikti esminius, taip pat šio įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimus. Geležinkelių posistemiai turi nuolat atitikti TSS (pradedant juos naudoti, naudojant, tobulinant ir atnaujinant).

2. Leidžiama pradėti naudoti tik tuos struktūrinius posistemius, kurie turi Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka išduotus leidimus (leidimą pradėti naudoti Lietuvos Respublikoje struktūrinius posistemius, geležinkelių riedmenų serijas ir (ar) patvirtintą geležinkelių riedmenų tipą atitinkančius geležinkelių riedmenis ir (arba) pirmą ir (ar) papildomą leidimą pradėti naudoti TSS atitinkančius arba jų neatitinkančius geležinkelių riedmenis Lietuvos Respublikoje). Struktūriniai posistemiai, kurie turi pasirašytą Europos Bendrijos ir (ar) Lietuvos Respublikos patikros deklaraciją ir išduotą Europos Bendrijos ir (ar) Lietuvos Respublikos patikros sertifikatą, atitinka esminius reikalavimus ir užtikrina geležinkelių sistemos sąveikumą. Struktūrinių posistemų Europos Bendrijos ir Lietuvos Respublikos patikros sertifikatai išduodami ir Europos Bendrijos ir Lietuvos Respublikos patikros deklaracijos rengiamos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka.

3. Leidžiama pradėti naudoti tik tas geležinkelių sistemos sąveikaujančias dalis, kurios užtikrina geležinkelių sistemos sąveikumą ir atitinka esminius reikalavimus. Geležinkelių sistemos sąveikaujančios dalys, kurių atitiktį geležinkelių techninio sąveikumo specifikacijose nustatytiems

reikalavimams patvirtina Europos Bendrijos atitikties arba tinkamumo naudoti deklaracija arba išduotas Europos Bendrijos atitikties arba tinkamumo naudoti sertifikatas ir pasirašyta Europos Bendrijos atitikties arba tinkamumo naudoti deklaracija, atitinka esminius reikalavimus ir užtikrina geležinkelių sistemos sąveikumą. Geležinkelių sistemos sąveikaujančių dalių Europos Bendrijos atitikties arba tinkamumo naudoti sertifikatas išduodamas ir Europos Bendrijos atitikties arba tinkamumo naudoti deklaracija rengiama Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka.

4. Lietuvos Respublikoje galioja bet kurioje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje narėje išduoti Europos Bendrijos atitikties arba tinkamumo naudoti sertifikatai ir Europos Bendrijos patikros sertifikatai.

#### **10 straipsnis. Geležinkelių transporto eismo reikalavimai**

1. Geležinkelių transporto eismo reikalavimus nustato Geležinkelių transporto eismo taisyklės, kurias tvirtina Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras.

2. Tarptautinių traukinių eismas vykdomas pagal geležinkelių infrastruktūros valdytojų susitarimus.

#### **11 straipsnis. Draudimas būti pavojingojoje geležinkelio zonoje**

Fiziniais asmenims draudžiama vaikščioti, važinėti geležinkelio keliais ir būti pavojingojoje geležinkelio zonoje tam nenustatytose vietose. Šis draudimas netaikomas:

1) fiziniais asmenims, turintiems galiojantį asmens, kurio darbas tiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu, pažymėjimą;

2) fiziniais asmenims, turintiems galiojantį asmens, kurio darbas netiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu, pažymėjimą;

3) fiziniais asmenims, turintiems galiojantį krovinių krovimo ir tvirtinimo vagonuose darbų vadovo pažymėjimą;

4) traukinio mašinistams, turintiems galiojantį traukinio mašinisto pažymėjimą;

5) kitiems Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nurodytiems fiziniais asmenims.

#### **12 straipsnis. Geležinkelių infrastruktūros reikalavimai**

1. Geležinkelių transporto eismui leidžiama naudoti tik techniškai tvarkingą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodeksu Lietuvos Respublikos geležinkelių infrastruktūros registre įregistruotą geležinkelių infrastruktūrą. Geležinkelių infrastruktūrą valdo, naudoja ir jos priežiūrą atlieka geležinkelių infrastruktūros valdytojai šio įstatymo, Lietuvos Respublikos statybos įstatymo, Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso, TSS, kitų teisės aktų, reglamentuojančių geležinkelio statinių naudojimo ir techninės priežiūros reikalavimus, nustatyta tvarka ir taikydami savo eismo saugos valdymo sistemas.

2. Geležinkelių infrastruktūros valdytojas privalo atlyginti asmenims žalą, atsiradusią dėl to, kad geležinkelių infrastruktūros valdytojas neatliko jam šio straipsnio 1 dalyje nurodytuose teisės aktuose nustatytų pareigų ar atliko jas netinkamai.

#### **13 straipsnis. Geležinkelių riedmenų reikalavimai**

1. Geležinkelių transporto eismui leidžiama naudoti tik techniškai tvarkingus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodeksu Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registre įregistruotus geležinkelių riedmenis, kurių techninė priežiūra atliekama šio įstatymo ir Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo nustatyta tvarka.

2. Geležinkelių riedmenų naudotojai turi užtikrinti jų naudojamų geležinkelių riedmenų atitiktį esminiams reikalavimams.

3. Prieš pradėdamas naudoti geležinkelių riedmenis geležinkelių tinkle, geležinkelių riedmenų naudotojas turi paskirti jų techninį priežiūrėtoją. Duomenys apie paskirtą geležinkelių riedmenų techninį priežiūrėtoją įrašomi į Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registrą. Techniniu priežiūrėtoju gali būti geležinkelių infrastruktūros valdytojas, geležinkelio įmonė (vežėjas) arba geležinkelių riedmenų naudotojas.

4. Geležinkelių riedmenų, išskyrus prekinis vagonus, techniniai priežiūrėtojai, paskirti vadovaujantis šio straipsnio 3 dalies nuostatomis, taikydami pagal šio straipsnio 5 dalyje išdėstytus

reikalavimus nustatytą geležinkelių riedmenų techninės priežiūros sistemą, parengia techninės priežiūros technologiją ir atlieka geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą, užtikrindami, kad ji būtų atliekama šio įstatymo nustatyta tvarka. Parengti techninės priežiūros technologiją ir atlikti geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą gali ir kiti asmenys, sudarę sutartį su techniniu prižiūrėtoju. Visais atvejais techninis prižiūrėtojas atsako už šioje dalyje nurodytų veiklų atlikimą ir taip užtikrina saugų geležinkelių riedmenų naudojimą geležinkelių sistemoje.

5. Geležinkelių riedmenų techniniai prižiūrėtojai, išskyrus prekių vagonų techninius prižiūrėtojus, nustato geležinkelių riedmenų techninės priežiūros sistemą, vadovaudamiesi:

1) geležinkelių riedmenų gamintojo pateiktomis geležinkelių riedmenų techninės priežiūros taisyklėmis ir (ar) instrukcijomis;

2) geležinkelių infrastruktūros valdytojo pateiktomis geležinkelių riedmenų techninės priežiūros taisyklėmis ir (ar) instrukcijomis;

3) geležinkelių posistemų techninėmis taisyklėmis ir TSS nuostatomis.

6. Prekių vagonų, naudojamų Lietuvos Respublikos geležinkelių tinkle, techniniai prižiūrėtojai turi turėti techninio prižiūrėtojo sertifikatus, kurie išduodami šio įstatymo 15 ir 16 straipsniuose nustatyta tvarka. Šis reikalavimas netaikomas prekių vagonų, kurie nenaudojami ar jų neketinama naudoti viešojoje geležinkelių infrastruktūroje, techniniams prižiūrėtojams.

7. Lietuvos Respublikoje galioja bet kurioje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje išduoti prekių vagonų techninio prižiūrėtojo sertifikatai.

8. Trečiųjų valstybių geležinkelių riedmenys Lietuvos Respublikos teritorijoje naudojami vadovaujantis šiuo įstatymu, tarptautinėmis sutartimis ir tarptautiniais susitarimais.

#### **14 straipsnis. Geležinkelių riedmenų skiriamieji ženklai**

1. Visi geležinkelių riedmenys turi būti paženklinėti tam skirtoje vietoje nurodytu Europos geležinkelių riedmenų numeriu.

2. Geležinkelių transporto eismui leidžiama naudoti geležinkelių riedmenis, vykstančius iš trečiųjų valstybių arba į trečiąsias valstybes ir paženklintus ne Europos geležinkelių riedmenų numeriu. Geležinkelių riedmenys, kurie pirmą kartą buvo pradėti naudoti Lietuvos Respublikoje ir kuriuos ketinama naudoti trečiosiose valstybėse, taip pat gali būti paženklinėti pagal kitokią, negu nustatyta TSS, tvarką.

### **IV SKYRIUS**

#### **REIKALAVIMAI ASMENIMS, PAGEIDAUJANTIEMS VYKDYTI VEIKLĄ AR DIRBTI DARBĄ, GALINČIUS DARYTI ĮTAKĄ EISMO SAUGAI AR GELEŽINKELIŲ SISTEMOS SAŲVEIKUMUI**

#### **15 straipsnis. Prekių vagonų, naudojamų 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle, techninio prižiūrėtojo sertifikatai**

1. Asmenys, pageidaujantys atlikti prekių vagonų, naudojamų 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle (toliau šiame straipsnyje – prekiniai vagonai), techninę priežiūrą, turi gauti elektroninės ir (ar) popierinės formos prekių vagonų, naudojamų 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle, techninio prižiūrėtojo sertifikatą (toliau šiame straipsnyje – techninio prižiūrėtojo sertifikatas). Eismo saugos institucija, vadovaudamasi nepriklausomumo, kompetencijos, nešališkumo principais, elektroninės ir (ar) popierinės formos techninio prižiūrėtojo sertifikatus išduoda neterminuotai. Techninio prižiūrėtojo sertifikatai išduodami Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka.

2. Jeigu prekių vagonų techninę priežiūrą pageidauja atlikti geležinkelių infrastruktūros valdytojas ar geležinkelio įmonė (vežėjas), geležinkelių infrastruktūros valdytojo ar geležinkelio įmonės (vežėjo) atitiktį šio straipsnio 3 dalyje nustatytiems reikalavimams patikrina eismo saugos institucija, geležinkelių infrastruktūros valdytojams išduodama įgaliojimus geležinkelių transporto eismo saugos srityje ar geležinkelio įmonėms (vežėjams) – saugos sertifikatus.

3. Asmenys, pageidaujantys gauti techninio prižiūrėtojo sertifikatą, turi nustatyti prekių vagonų techninės priežiūros sistemą, kuri turi atitikti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatytus reikalavimus.

4. Asmenys, pageidaujantys gauti techninio prižiūrėtojo sertifikatą, eismo saugos institucijai turi pateikti prašymą ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nurodytus

dokumentus, kuriais patvirtinama atitiktis šio straipsnio 3 dalyje nustatytiems reikalavimams. Prašymas ir dokumentai eismo saugos institucijai gali būti pateikti per atstumą, elektroninėmis priemonėmis per kontaktinį centrą arba tiesiogiai kreipiantis į eismo saugos instituciją. Per 5 darbo dienas nuo prašymo ir dokumentų gavimo dienos eismo saugos institucija pateikia pareiškėjui patvirtinimą apie prašymo ir dokumentų gavimą.

5. Eismo saugos institucija, nustačiusi, kad prašymas ir (ar) pateikti dokumentai neatitinka reikalavimų, dokumentuose yra netikslių ar klaidingų duomenų ir (arba) pateikti ne visi Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nurodyti dokumentai, apie tai ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo dokumentų gavimo dienos praneša pareiškėjui ir nustato terminą nustatytiems trūkumams pašalinti. Terminas, per kurį pareiškėjas įpareigotas pašalinti nustatytus trūkumus, į sprendimo dėl techninio prižiūrėtojo sertifikato išdavimo priėmimo terminą neįskaitomas ir gali būti pratęstas, jeigu pareiškėjas pateikia motyvuotą prašymą eismo saugos institucijai.

6. Eismo saugos institucija ne vėliau kaip per 4 mėnesius nuo tinkamai įformintų prašymo ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nurodytų dokumentų gavimo dienos priima sprendimą išduoti arba atsisakyti išduoti pareiškėjui techninio prižiūrėtojo sertifikatą ir apie priimtą sprendimą informuoja pareiškėją.

7. Sprendimas atsisakyti išduoti pareiškėjui techninio prižiūrėtojo sertifikatą priimamas, kai pareiškėjo nustatyta prekių vagonų techninės priežiūros sistema neatitinka Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatytų reikalavimų. Sprendimas atsisakyti išduoti pareiškėjui techninio prižiūrėtojo sertifikatą taip pat priimamas tais atvejais, kai pareiškėjas per nustatytą terminą nepašalina eismo saugos institucijos nurodytų trūkumų.

8. Asmenys, gavę techninio prižiūrėtojo sertifikatą (toliau šiame straipsnyje – techniniai prižiūrėtojai), vykdydami veiklą, privalo laikytis šių veiklos sąlygų:

1) atlikti prekių vagonų techninę priežiūrą taikydami nustatytą prekių vagonų techninės priežiūros sistemą;

2) savo vardu negalioji kitų asmenų ir neperleisti kitiems asmenims teisės vykdyti techninio prižiūrėtojo sertifikate nurodytą veiklą;

3) per 5 darbo dienas nuo duomenų, nurodytų techninio prižiūrėtojo sertifikate, pasikeitimo dienos pateikti eismo saugos institucijai prašymą pakeisti turimą techninio prižiūrėtojo sertifikatą – nurodyti pakeistus duomenis ir pateikti duomenų pasikeitimą patvirtinančius dokumentus; eismo saugos institucija pakeičia techninio prižiūrėtojo sertifikatą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ir dokumentų gavimo dienos.

9. Prekių vagonų techniniai prižiūrėtojai, pakeitę techninės priežiūros sistemą ir (ar) pageidaujantys vykdyti veiklą, kuri nėra nurodyta techninio prižiūrėtojo sertifikate, eismo saugos institucijai turi pateikti prašymą atnaujinti turimą techninio prižiūrėtojo sertifikatą ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nurodytus dokumentus. Šių prašymų ir dokumentų vertinimui *mutatis mutandis* taikomos šio straipsnio nuostatos, reglamentuojančios techninio prižiūrėtojo sertifikatų išdavimą.

10. Techninių prižiūrėtojų veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą atlieka eismo saugos institucija. Eismo saugos institucija privalo reguliariai, bet ne rečiau kaip kas 5 metus, tikrinti, ar techniniai prižiūrėtojai laikosi šio straipsnio 8 dalyje nurodytų veiklos sąlygų ir atitinka šio straipsnio 3 dalyje nustatytus reikalavimus. Eismo saugos institucija, nustačiusi minėtų veiklos sąlygų ar reikalavimų laikymosi pažeidimų, raštu įspėja techninį prižiūrėtoją ir nustato ne ilgesnį kaip 30 kalendorinių dienų terminą nustatytiems pažeidimams pašalinti. Terminas, nustatytas pažeidimams pašalinti, gali būti pratęstas ne ilgesniam kaip 30 kalendorinių dienų terminui pateikus motyvuotą prašymą eismo saugos institucijai.

11. Eismo saugos institucija sustabdo išduotą techninio prižiūrėtojo sertifikatą, jeigu techninis prižiūrėtojas per eismo saugos institucijos nustatytą terminą nepašalina pažeidimų, dėl kurių techninis prižiūrėtojas buvo įspėtas.

12. Eismo saugos institucija, priėmusi motyvuotą sprendimą sustabdyti techninio prižiūrėtojo sertifikato galiojimą, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo praneša apie tai techniniam prižiūrėtojui ir nustato ne ilgesnį kaip 30 kalendorinių dienų terminą, per kurį techninis prižiūrėtojas privalo pašalinti nurodytus pažeidimus. Terminas, nustatytas pažeidimams pašalinti, gali būti pratęstas ne ilgesniam kaip 30 kalendorinių dienų terminui pateikus motyvuotą prašymą eismo saugos institucijai.

13. Techninio prižiūrėtojo sertifikato galiojimo sustabdymas panaikinamas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas, jeigu techninis prižiūrėtojas per nustatytą terminą pašalina priežastis, dėl kurių buvo sustabdytas techninio prižiūrėtojo sertifikato galiojimas, ir apie tai raštu informuoja eismo saugos instituciją.

14. Techninio prižiūrėtojo sertifikato galiojimas taip pat gali būti sustabdomas techniniam prižiūrėtoju pateikus eismo saugos institucijai prašymą sustabdyti techninio prižiūrėtojo sertifikato galiojimą. Techninio prižiūrėtojo sertifikato galiojimo sustabdymas panaikinamas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas techninio prižiūrėtojo prašymu.

15. Techninio prižiūrėtojo sertifikato galiojimas panaikinamas šiais atvejais:

1) techniniam prižiūrėtoju pateikus prašymą panaikinti techninio prižiūrėtojo sertifikatą;

2) techniniam prižiūrėtoju per nustatytą laiką nepašalinus pažeidimų, dėl kurių buvo sustabdytas techninio prižiūrėtojo sertifikato galiojimas;

3) paaiškėjus, kad techninio prižiūrėtojo sertifikatui gauti buvo pateikti melagingi duomenys;

4) techninį prižiūrėtoją likvidavus, jam iškelus bankroto bylą arba fiziniam asmeniui mirus, jeigu techninis prižiūrėtojas yra fizinis asmuo;

5) paaiškėjus, kad, sustabdžius techninio prižiūrėtojo sertifikato galiojimą, techninis prižiūrėtojas, informuotas apie techninio prižiūrėtojo sertifikato galiojimo sustabdymą, toliau vykdė veiklą.

16. Eismo saugos institucija, priėmusi motyvuotą sprendimą panaikinti techninio prižiūrėtojo sertifikato galiojimą, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo praneša apie tai techniniam prižiūrėtoju.

#### **16 straipsnis. Prekinių vagonų, naudojamų 1 435 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle, techninio prižiūrėtojo sertifikatai**

1. Asmenys, pageidaujantys atlikti prekių vagonų, naudojamų 1 435 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle (toliau šiame straipsnyje – prekiniai vagonai), techninę priežiūrą, turi gauti elektroninės ir (ar) popierinės formos prekių vagonų, naudojamų 1 435 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle, techninio prižiūrėtojo sertifikatą (toliau šiame straipsnyje – techninio prižiūrėtojo sertifikatas). Vadovaudamasi nepriklausomumo, kompetencijos ir nešališkumo principais, elektroninės ir (ar) popierinės formos techninio prižiūrėtojo sertifikatus išduoda eismo saugos institucija. Techninio prižiūrėtojo sertifikatai išduodami Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka.

2. Jeigu prekių vagonų techninę priežiūrą pageidauja atlikti geležinkelių infrastruktūros valdytojas ar geležinkelio įmonė (vežėjas), geležinkelių infrastruktūros valdytojo ar geležinkelio įmonės (vežėjo) atitiktį šio straipsnio 3 dalyje nustatytiems reikalavimams patikrina eismo saugos institucija, geležinkelių infrastruktūros valdytojams išduodama įgaliojimus geležinkelių transporto eismo saugos srityje ar geležinkelio įmonėms (vežėjams) ir įmonėms, kurios naudoja geležinkelių infrastruktūrą, – saugos sertifikatus.

3. Reikalavimus prekių vagonų techniniams prižiūrėtojams ir techninio prižiūrėtojo sertifikatų išdavimo tvarką nustato 2011 m. gegužės 10 d. Europos Komisijos reglamentas (ES) Nr. 445/2011 dėl subjektų, atsakingų už prekių vagonų priežiūrą, sertifikavimo sistemos, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 653/2007 (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 445/2011).

4. Prekių vagonų techniniai prižiūrėtojai, pakeitę techninės priežiūros sistemą ir (ar) pageidaujantys vykdyti veiklą, kuri nėra nurodyta techninio prižiūrėtojo sertifikate, eismo saugos institucijai turi pateikti prašymą atnaujinti turimą techninio prižiūrėtojo sertifikatą ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nurodytus dokumentus. Šių prašymų ir dokumentų vertinimui *mutatis mutandis* taikomos šio straipsnio nuostatos, reglamentuojančios techninio prižiūrėtojo sertifikatų išdavimą.

5. Techninis prižiūrėtojas kas 5 metus nuo techninio prižiūrėtojo sertifikato išdavimo dienos privalo kreiptis į eismo saugos instituciją dėl techninio prižiūrėtojo sertifikato atnaujinimo.

6. Techninių prižiūrėtojų sertifikatų išdavimui, jų galiojimo sustabdymui, galiojimo sustabdymo panaikinimui, sertifikatų galiojimo panaikinimui ir veiklos sąlygų laikymosi priežiūrai taikomi Reglamento (ES) Nr. 445/2011 reikalavimai ir *mutatis mutandis* šio įstatymo 15 straipsnio nuostatos. Prekių vagonų techninių prižiūrėtojų sertifikatų atnaujinimui taikomos Reglamento (ES) Nr. 445/2011 ir *mutatis mutandis* šio įstatymo 15 straipsnio nuostatos, reglamentuojančios

prekinių vagonų, naudojamų 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle, techninių prižiūrėtojų sertifikatų išdavimą.

**17 straipsnis. Reikalavimai fiziniams asmenims, pageidaujantiems dirbti darbą, tiesiogiai arba netiesiogiai susijusį su geležinkelių transporto eismu**

1. Fiziniai asmenys, pageidaujantys dirbti darbą, tiesiogiai arba netiesiogiai susijusį su geležinkelių transporto eismu, turi eismo saugos institucijos nustatyta tvarka išlaikyti eismo saugos institucijos reikalavimus atitinkantį egzaminą ir atitinkamai gauti elektroninės ir (ar) popierinės formos fizinio asmens, kurio darbas tiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu, pažymėjimą arba fizinio asmens, kurio darbas netiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu, pažymėjimą (toliau šiame straipsnyje kartu – pažymėjimai), kuris galioja neterminuotai. Šių fizinių asmenų sveikatos būklė turi atitikti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatytus reikalavimus, o darbo sąlygos turi atitikti TSS arba nacionalinių geležinkelių transporto eismo saugos taisyklėse nustatytus reikalavimus. Eismo saugos institucija nustato kriterijus, kuriais vadovaujantis nustatoma, kokie asmenys laikomi asmenimis, kurių darbas tiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu, ir asmenimis, kurių darbas netiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu.

2. Dirbti darbą, tiesiogiai arba netiesiogiai susijusį su geležinkelių transporto eismu, leidžiama ne jaunesniems kaip 18 metų fiziniams asmenims, išskyrus šio įstatymo 29 straipsnio 1 dalyje nurodytą atvejį.

3. Geležinkelio įmonė (vežėjas), kita įmonė, kuri naudojami geležinkelių infrastruktūra, ar geležinkelių infrastruktūros valdytojas eismo saugos valdymo sistemose nustato konkrečias savo darbuotojų, kurių darbas tiesiogiai arba netiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu ir kurių žinios turi būti tikrinamos, pareigybes.

4. Fiziniai asmenys, pageidaujantys dirbti darbą, tiesiogiai arba netiesiogiai susijusį su geležinkelių transporto eismu, prieš įsidarbindami privalo pasitikrinti sveikatą, o dirbdami – tikrintis ją periodiškai, laikydamiesi Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatytų sveikatos tikrinimo reikalavimų ir tvarkos. Asmuo, nepasitikrinęs sveikatos, atsisakęs nustatyto laiku pasitikrinti sveikatą arba dėl sveikatos būklės negalintis dirbti darbo, tiesiogiai arba netiesiogiai susijusio su geležinkelių transporto eismu, nuo darbo nušalinamas.

5. Fizinių asmenų, pageidaujančių dirbti darbą, tiesiogiai arba netiesiogiai susijusį su geležinkelių transporto eismu, egzaminus organizuoja ir jų žinias tikrina šio įstatymo 19 straipsnyje nurodytas egzaminavimo centras. Jeigu nėra šio įstatymo 19 straipsnyje nurodytų egzaminavimo centrų, fizinių asmenų, pageidaujančių dirbti darbą, tiesiogiai arba netiesiogiai susijusį su geležinkelių transporto eismu, žinias tikrina ir pažymėjimus išduoda eismo saugos institucija, *mutatis mutandis* vadovaudamasi šio įstatymo nuostatomis.

6. Fiziniai asmenys, pageidaujantys gauti pažymėjimus, turi pateikti šio įstatymo 19 straipsnyje nurodytam egzaminavimo centrui prašymą laikyti egzaminą. Prašymas egzaminavimo centrui gali būti pateiktas per atstumą, elektroninėmis priemonėmis per kontaktinį centrą arba tiesiogiai kreipiantis į egzaminavimo centrą.

7. Egzaminavimo centras, nustatęs, kad prašyme nurodyti visi reikalingi duomenys, apie tai per vieną darbo dieną nuo prašymo gavimo dienos praneša prašymą pateikusiam fiziniam asmeniui, kad jam leidžiama laikyti egzaminą, ir nurodo egzamino datą ir laiką. Egzaminavimo centras, nustatęs, kad prašyme nurodyti ne visi reikalingi duomenys arba yra netikslių ar klaidingų duomenų, apie tai ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo prašymo gavimo dienos praneša prašymą pateikusiam fiziniam asmeniui, nurodo nustatytus trūkumus ir nustato terminą trūkumams pašalinti.

8. Egzaminavimo centras, gavęs tinkamai įformintą fizinio asmens prašymą laikyti egzaminą, privalo surengti egzaminą ne vėliau kaip per 25 kalendorines dienas nuo prašymo laikyti egzaminą gavimo dienos, jeigu fizinis asmuo nepageidauja laikyti egzamino vėliau.

9. Fiziniams asmenims, išlaikiusiems fizinio asmens, pageidaujančio dirbti darbą, tiesiogiai arba netiesiogiai susijusį su geležinkelių transporto eismu, žinių patikrinimo egzaminą, egzaminavimo centras per 5 kalendorines dienas nuo egzamino išlaikymo dienos išduoda atitinkamai fizinio asmens, kurio darbas tiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu, arba fizinio asmens, kurio darbas netiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu, pažymėjimą.

Egzaminavimo centras atsisako išduoti pažymėjimus, jeigu fiziniai asmenys neišlaiko eismo saugos institucijos nustatytus reikalavimus atitinkančio egzamino.

10. Fiziniai asmenys, kurių darbas tiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu, kas 3 metus nuo fizinio asmens, kurio darbas tiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu, pažymėjimo išdavimo dienos privalo išklausti mokymus, susijusius su geležinkelių transporto eismo valdymu ir eismo saugos reikalavimais, ir pateikti pažymėjimą išdavusiam egzaminavimo centrui arba eismo saugos institucijai, jeigu egzaminavimo centras nebevykdo veiklos, tai patvirtinančius dokumentus. Eismo saugos institucija nustato šių mokymų trukmės ir turinio reikalavimus.

11. Fiziniai asmenys, kurių darbas netiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu, kas 3 metus nuo fizinio asmens, kurio darbas netiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu, pažymėjimo išdavimo dienos privalo išklausti mokymus, susijusius su eismo saugos reikalavimais, ir pateikti pažymėjimą išdavusiam egzaminavimo centrui arba eismo saugos institucijai, jeigu egzaminavimo centras nebevykdo veiklos, tai patvirtinančius dokumentus. Eismo saugos institucija nustato šių mokymų trukmės ir turinio reikalavimus.

12. Fiziniais asmenimis, kurių darbas tiesiogiai arba netiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu, neišklausiems šio straipsnio 10 ir 11 dalyse nurodytų mokymų, pažymėjimą išdavęs egzaminavimo centras (arba eismo saugos institucija, jeigu egzaminavimo centras nebevykdo veiklos), įspėjęs atitinkamą fizinį asmenį prieš 10 darbo dienų iki šio straipsnio 10 ar 11 dalyje nurodyto termino pabaigos, sustabdo išduoto pažymėjimo galiojimą. Pažymėjimo galiojimo sustabdymas panaikinamas, kai fizinis asmuo pateikia egzaminavimo centrui (arba eismo saugos institucijai, jeigu egzaminavimo centras nebevykdo veiklos) dalyvavimą mokymuose patvirtinančius dokumentus.

13. Pasikeitus fizinio asmens, kurio darbas tiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu, arba asmens, kurio darbas netiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu, pažymėjime nurodytiems duomenims, fizinis asmuo turi ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo šių duomenų pasikeitimo pateikti šio įstatymo 19 straipsnyje nurodytam egzaminavimo centrui prašymą pakeisti turimą pažymėjimą ir pateikti duomenų pasikeitimą patvirtinančius dokumentus. Egzaminavimo centras pakeistus pažymėjimus turi išduoti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo dokumentų gavimo dienos.

14. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai) ir kitos įmonės, kurios naudoja geležinkelių infrastruktūrą, užtikrina, kad jų darbuotojai, kurių darbas tiesiogiai arba netiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu, turėtų lygias galimybes kelti kvalifikaciją. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai) ir kitos įmonės, kurios naudoja geležinkelių infrastruktūrą, atsako už darbuotojų, kurių darbas tiesiogiai arba netiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu, mokymų lygį ir kvalifikaciją.

15. Šiame straipsnyje nustatyti reikalavimai netaikomi užsienio valstybėse pagal darbo ar kitą sutartį įdarbintiems fiziniais asmenimis, kuriuos geležinkelio įmonė (vežėjas) pasitelkia keleiviams, bagažui ir (ar) kroviniams vežti geležinkelių transportu pasienio geležinkelio linijose ar tranzitu. Tokiu atveju geležinkelio įmonė (vežėjas), įgyvendindama savo eismo saugos valdymo sistemą, turi užtikrinti, kad šie fiziniai asmenys bus supažindinti su nacionalinėmis geležinkelių transporto eismo saugos taisyklėmis ir sugebės saugiai vykdyti veiklą Lietuvos Respublikos teritorijoje.

**TAR pastaba.** Straipsnis įsigalioja 2015-11-01.

### **18 straipsnis. Krovinių krovimo ir tvirtinimo vagonuose darbų vadovų pažymėjimai**

1. Krovinių krovimo ir tvirtinimo vagonuose darbams vadovauja krovinių krovimo ir tvirtinimo vagonuose darbų vadovai, kurie atsako už saugų krovinių krovimą į vagonus ir tvirtinimą juose. Krovinių krovimo ir tvirtinimo vagonuose darbų vadovai užtikrina, kad krovinių krovimo ir tvirtinimo vagonuose darbai būtų atliekami laikantis Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatytų reikalavimų.

2. Fiziniai asmenys, pageidaujantys vykdyti krovinių krovimo ir tvirtinimo vagonuose darbų vadovų funkcijas, turi gauti elektroninės ir (ar) popierinės formos krovinių krovimo ir tvirtinimo vagonuose darbų vadovo pažymėjimą (toliau šiame straipsnyje – pažymėjimas), kuris galioja neterminuotai. Fiziniai asmenys, įgiję pažymėjimus, turi teisę vykdyti veiklą savarankiškai.

3. Pažymėjimas išduodamas išlaikius egzaminą šio įstatymo ir eismo saugos institucijos nustatyta tvarka.

4. Egzaminus organizuoja ir fizinių asmenų žinias tikrina šio įstatymo 19 straipsnyje nurodyti egzaminavimo centrai. Jeigu nėra šio įstatymo 19 straipsnyje nurodytų egzaminavimo centrų, fizinių asmenų, pageidaujančių atlikti krovinių krovimo ir tvirtinimo vagonuose darbų vadovų funkcijas, žinias tikrina ir pažymėjimus išduoda eismo saugos institucija, *mutatis mutandis* vadovaudamasi šio įstatymo nuostatomis.

5. Fizinis asmuo, pageidaujantis gauti pažymėjimą, turi pateikti šio įstatymo 19 straipsnyje nurodytam egzaminavimo centrui prašymą laikyti egzaminą. Prašymas egzaminavimo centrui gali būti pateiktas per atstumą, elektroninėmis priemonėmis per kontaktinį centrą arba tiesiogiai kreipiantis į egzaminavimo centrą.

6. Egzaminavimo centras, gavęs tinkamai įformintą fizinio asmens prašymą laikyti egzaminą, privalo surengti egzaminą ne vėliau kaip per 25 kalendorines dienas nuo prašymo laikyti egzaminą gavimo dienos, jeigu fizinis asmuo nepageidauja egzaminą laikyti vėliau.

7. Egzaminavimo centras ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo prašymo gavimo dienos patikrina, ar pateiktame prašyme nurodyti visi reikalingi duomenys, ar nėra netikslių ar klaidingų duomenų.

8. Egzaminavimo centras, nustatęs, kad prašyme nurodyti visi reikalingi duomenys, apie tai per vieną darbo dieną nuo prašymo gavimo dienos praneša prašymą pateikusiam fiziniam asmeniui, kad jam leidžiama laikyti egzaminą, ir nurodo egzaminą datą ir laiką. Egzaminavimo centras, nustatęs, kad prašyme nurodyti ne visi reikalingi duomenys arba yra netikslių ar klaidingų duomenų, apie tai per vieną darbo dieną nuo prašymo gavimo dienos praneša prašymą pateikusiam fiziniam asmeniui, nurodo nustatytus trūkumus ir nustato terminą trūkumams pašalinti.

9. Fiziniais asmenims, išlaikiusiems krovinių krovimo ir tvirtinimo vagonuose darbų vadovų žinių patikrinimo egzaminą, egzaminavimo centras per 5 kalendorines dienas nuo egzaminą išlaikymo dienos išduoda pažymėjimą. Egzaminavimo centras atsisako išduoti pažymėjimą, jeigu fizinis asmuo neišlaiko eismo saugos institucijos nustatytus reikalavimus atitinkančio egzaminą.

10. Pažymėjimą gavęs fizinis asmuo kas 2 metus nuo pažymėjimo išdavimo dienos privalo išklausti mokymus, susijusius su krovinių krovimo ir tvirtinimo vagonuose ir krovinių vežimo geležinkelių transportu reikalavimais, ir pateikti pažymėjimą išdavusiam egzaminavimo centrui arba eismo saugos institucijai, jeigu egzaminavimo centras nebevykdo veiklos, tai patvirtinančius dokumentus. Eismo saugos institucija nustato šių mokymų trukmės ir turinio reikalavimus.

11. Jeigu fizinis asmuo neįsklauso šio straipsnio 10 dalyje nurodytų mokymų, pažymėjimą išdavęs egzaminavimo centras (arba eismo saugos institucija, jeigu egzaminavimo centras nebevykdo veiklos), įspėjęs fizinį asmenį prieš 10 darbo dienų iki šio straipsnio 10 dalyje nurodyto termino pabaigos, sustabdo pažymėjimo galiojimą. Pažymėjimo galiojimo sustabdymas panaikinamas, kai fizinis asmuo pateikia egzaminavimo centrui (arba eismo saugos institucijai, jeigu egzaminavimo centras nebevykdo veiklos) dalyvavimą mokymuose patvirtinančius dokumentus.

12. Pasikeitus fizinio asmens, kuriam išduotas pažymėjimas, duomenims, fizinis asmuo turi ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo šių duomenų pasikeitimo pateikti egzaminavimo centrui prašymą pakeisti turimą pažymėjimą ir pateikti duomenų pasikeitimą patvirtinančius dokumentus. Egzaminavimo centras pakeistą pažymėjimą fiziniam asmeniui turi išduoti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo dokumentų gavimo dienos.

**TAR pastaba.** Straipsnis įsigalioja 2015-11-01.

**19 straipsnis. Įgaliojimai egzaminuoti fizinius asmenis, pageidaujančius dirbti darbą, tiesiogiai arba netiesiogiai susijusį su geležinkelių transporto eismu, ir (ar) fizinius asmenis, pageidaujančius atlikti krovinių krovimo ir tvirtinimo vagonuose darbų vadovų funkcijas**

1. Asmenys, pageidaujantys egzaminuoti fizinius asmenis, pageidaujančius dirbti darbą, tiesiogiai arba netiesiogiai susijusį su geležinkelių transporto eismu, ir (ar) fizinius asmenis, pageidaujančius atlikti krovinių krovimo ir tvirtinimo vagonuose darbų vadovų funkcijas, turi gauti elektroninės ir (ar) popierinės formos įgaliojimus egzaminuoti fizinius asmenis, pageidaujančius dirbti darbą, tiesiogiai arba netiesiogiai susijusį su geležinkelių transporto eismu, ir (ar) fizinius

asmenis, pageidaujančius atlikti krovinių krovimo ir tvirtinimo vagonuose darbų vadovų funkcijas (toliau – įgaliojimai egzaminavimo centrams). Įgaliojimus egzaminavimo centrams išduoda eismo saugos institucija. Įgaliojimai egzaminavimo centrams išduodami neterminuotai eismo saugos institucijos nustatyta tvarka.

2. Asmenys, pageidaujantys gauti įgaliojimus egzaminavimo centrams, turi atitikti šiuos reikalavimus:

1) turėti egzaminavimo kokybės valdymo sistemą, apimančią priemones, kurios padėtų užtikrinti, kad fiziniams asmenims bus sudarytos nediskriminacinės galimybės laukti egzaminus; egzaminai bus vykdomi eismo saugos institucijos nustatyta egzaminavimo tvarka; egzaminai bus vykdomi nešališkai, be spaudimo ar paskatų, kurios galėtų turėti poveikį egzaminų rezultatų vertinimui ar egzaminų vykdymo būdai; bus laikomasi egzaminų klausimų slaptumo principo;

2) turėti klausimų ir atsakymų katalogą, kuris turi būti suderintas su eismo saugos institucija.

3. Asmuo, pageidaujantis gauti įgaliojimus egzaminavimo centrui, eismo saugos institucijai turi pateikti prašymą ir eismo saugos institucijos nurodytus dokumentus, patvirtinančius atitikti šio straipsnio 2 dalyje nurodytiems reikalavimams. Prašymas ir dokumentai eismo saugos institucijai gali būti pateikti per atstumą, elektroninėmis priemonėmis per kontaktinį centrą arba tiesiogiai kreipiantis į eismo saugos instituciją. Per 5 darbo dienas nuo prašymo ir dokumentų gavimo dienos eismo saugos institucija pateikia pareiškėjui patvirtinimą, kad prašymas ir dokumentai gauti.

4. Eismo saugos institucija, nustačiusi, kad prašymas ir (ar) pateikti dokumentai neatitinka reikalavimų, prašyme ir (ar) dokumentuose yra netikslių ar klaidingų duomenų ir (arba) pateikti ne visi eismo saugos institucijos nurodyti dokumentai, apie tai ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ir dokumentų gavimo dienos informuoja pareiškėją ir nustato terminą nustatytiems trūkumams pašalinti. Terminas, per kurį pareiškėjas įpareigotas pašalinti nustatytus trūkumus, į sprendimo dėl įgaliojimų egzaminavimo centrui išdavimo priėmimo terminą neįskaitomas ir gali būti pratęstas, jeigu pareiškėjas pateikia motyvuotą prašymą eismo saugos institucijai.

5. Eismo saugos institucija ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo tinkamai įformintų prašymo ir visų eismo saugos institucijos nurodytų dokumentų gavimo dienos priima sprendimą išduoti arba atsisakyti išduoti pareiškėjui įgaliojimus vykdyti egzaminavimo centro veiklą ir apie priimtą sprendimą informuoja pareiškėją. Sprendimas atsisakyti išduoti pareiškėjui įgaliojimus egzaminavimo centrui priimamas, jeigu pareiškėjas neatitinka šiame straipsnyje nurodytų reikalavimų arba pareiškėjas per nustatytą terminą nepašalina eismo saugos institucijos nurodytų trūkumų.

6. Asmenys, gavę įgaliojimus egzaminavimo centrams (toliau – egzaminavimo centrai), vykdydami veiklą privalo laikytis šių veiklos sąlygų:

1) savo vardu negalioja kitų asmenų ir kitiems asmenims neperleisti teisės vykdyti įgaliojimuose egzaminavimo centrams nurodytą veiklą;

2) vykdyti tik tokius egzaminus, kurie nurodyti įgaliojimuose egzaminavimo centrams;

3) tinkamai ir kokybiškai egzaminuoti fizinius asmenis eismo saugos institucijos nustatyta tvarka;

4) laikytis egzaminavimo centro patvirtintame kokybės valdymo sistemos apraše nustatytų reikalavimų;

5) fizinių asmenų egzaminus, kurių klausimai turi būti sudaromi tik iš su eismo saugos institucija suderinto klausimų ir atsakymų katalogo, vykdyti raštu arba per informacinę sistemą, jeigu egzaminavimo centras tokią sistemą turi;

6) pasikeitus teisės aktams, atnaujinti klausimų ir atsakymų katalogus ir juos suderinti su eismo saugos institucija;

7) tvarkyti egzaminų, įskaitant informaciją apie fizinius asmenis, kurie laikė egzaminus, ir fizinius asmenis, kurie vykdė egzaminus, apskaitą;

8) kaupti duomenis apie fizinių asmenų išklaustytus mokymus ir užtikrinti, kad šie duomenys eismo saugos institucijai būtų teikiami eismo saugos institucijos nustatyta tvarka;

9) per 5 darbo dienas nuo duomenų, nurodytų įgaliojimuose egzaminavimo centrui, pasikeitimo dienos pranešti apie tai eismo saugos institucijai ir pateikti prašymą pakeisti turimus įgaliojimus egzaminavimo centrui – nurodyti pasikeitusius duomenis ir pateikti duomenų pasikeitimą patvirtinančius dokumentus; eismo saugos institucija pakeičia įgaliojimus

egzaminavimo centrui ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ir dokumentų gavimo dienos;

10) informuoti fizinius asmenis, kurių darbas tiesiogiai arba netiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu, ir krovinių krovimo ir tvirtinimo vagonuose darbų vadovus apie skundų nagrinėjimo tvarką;

11) vykdydami egzaminus laikytis egzaminų klausimų slaptumo principo.

7. Egzaminavimo centrų veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą atlieka eismo saugos institucija. Eismo saugos institucija privalo reguliariai, bet ne rečiau kaip kas 5 metus, tikrinti, ar egzaminavimo centrai laikosi šio straipsnio 6 dalyje nurodytų veiklos sąlygų ir atitinka šio straipsnio 2 dalyje nustatytus reikalavimus. Eismo saugos institucija, nustačiusi minėtų veiklos sąlygų ar reikalavimų laikymosi pažeidimų, raštu įspėja egzaminavimo centrą ir nustato ne ilgesnį kaip 30 kalendorinių dienų terminą nustatytiems pažeidimams pašalinti. Terminas, nustatytas pažeidimams pašalinti, gali būti pratęstas ne ilgesniam kaip 30 kalendorinių dienų terminui pateikus motyvuotą prašymą eismo saugos institucijai.

8. Egzaminavimo centras, pageidaujantis vykdyti egzaminus, nenurodytus įgaliojimuose egzaminavimo centrui, turi pateikti eismo saugos institucijai prašymą atnaujinti įgaliojimus egzaminavimo centrui ir eismo saugos institucijos nurodytus dokumentus, jeigu dokumentai nebuvo pateikti kartu su ankstesniu prašymu. Šiems prašymams vertinti *mutatis mutandis* taikomos šio straipsnio nuostatos, reglamentuojančios įgaliojimų egzaminavimo centrams išdavimą.

9. Įgaliojimų egzaminavimo centrui galiojimas sustabdomas, jeigu per eismo saugos institucijos nustatytą terminą nepašalinami pažeidimai, dėl kurių egzaminavimo centras buvo įspėtas.

10. Eismo saugos institucija, priėmusi motyvuotą sprendimą sustabdyti įgaliojimų egzaminavimo centrui galiojimą, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo praneša apie šį sprendimą egzaminavimo centrui ir nustato ne ilgesnį kaip 30 kalendorinių dienų terminą, per kurį egzaminavimo centras privalo pašalinti nurodytus pažeidimus. Terminas pažeidimams pašalinti gali būti pratęstas ne ilgesniam kaip 30 kalendorinių dienų terminui pateikus eismo saugos institucijai motyvuotą prašymą.

11. Įgaliojimų egzaminavimo centrui galiojimo sustabdymas panaikinamas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas, jeigu egzaminavimo centras per nustatytą terminą pašalina eismo saugos institucijos nurodytus pažeidimus, dėl kurių buvo sustabdytas įgaliojimų egzaminavimo centrui galiojimas, ir apie tai raštu informuoja eismo saugos instituciją.

12. Įgaliojimų egzaminavimo centrui galiojimas gali būti sustabdomas egzaminavimo centrui pateikus prašymą sustabdyti įgaliojimų egzaminavimo centrui galiojimą. Įgaliojimų egzaminavimo centrui galiojimo sustabdymas panaikinamas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas egzaminavimo centro prašymu.

13. Įgaliojimų egzaminavimo centrui galiojimas panaikinamas šiais atvejais:

- 1) egzaminavimo centrui pateikus prašymą panaikinti įgaliojimus egzaminavimo centrui;
- 2) egzaminavimo centrą likvidavus, jam iškelus bankroto bylą arba fiziniam asmeniui mirus, jeigu egzaminavimo centras yra fizinis asmuo;
- 3) per nustatytą terminą nepašalinus pažeidimų, dėl kurių buvo sustabdytas įgaliojimų egzaminavimo centrui galiojimas;
- 4) paaiškėjus, kad įgaliojimams egzaminavimo centrui gauti buvo pateikti melagingi duomenys;
- 5) paaiškėjus, kad egzaminavimo centras egzaminus vykdė ne iš su eismo saugos institucija suderintų klausimų ir atsakymų katalogų;
- 6) nustačius, kad egzaminavimo centras neužtikrino egzamino užduočių konfidencialumo, nesilaikė lygiateisiškumo ir nediskriminavimo principų;
- 7) paaiškėjus, kad egzaminavimo centras, kurio įgaliojimų egzaminavimo centrui galiojimas sustabdytas, informuotas apie įgaliojimų egzaminavimo centrui galiojimo sustabdymą, toliau vykdė egzaminavimo centro veiklą.

14. Eismo saugos institucija, priėmusi sprendimą panaikinti įgaliojimų egzaminavimo centrui galiojimą, per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo praneša apie šį sprendimą egzaminavimo centrui.

**20 straipsnis. Teisė mokyti fizinius asmenis, kurių darbas tiesiogiai arba netiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu, ir (ar) krovinių krovimo ir tvirtinimo vagonuose darbų vadovus**

1. Asmenys, pageidaujantys mokyti fizinius asmenis, kurių darbas tiesiogiai arba netiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu, ir (ar) krovinių krovimo ir tvirtinimo vagonuose darbų vadovus, turi eismo saugos institucijos nustatyta tvarka įgyti teisę mokyti fizinius asmenis, kurių darbas tiesiogiai arba netiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu, ir (ar) krovinių krovimo ir tvirtinimo vagonuose darbų vadovus (toliau šiame straipsnyje – teisė vykdyti mokymo centro veiklą). Ši teisė įgyjama neterminuotai.

2. Asmenys, pageidaujantys įgyti teisę vykdyti mokymo centro veiklą, turi atitikti šiuos reikalavimus:

1) vykdyti mokymus pagal neformaliojo mokymo programą;

2) turėti mokymų kokybės valdymo sistemą, kuri apimtų priemones, kurios padėtų užtikrinti fiziniams asmenims, kurių darbas tiesiogiai arba netiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu, ir (ar) krovinių krovimo ir tvirtinimo vagonuose darbų vadovams nediskriminacines galimybes mokytis; priemones, kurios padėtų užtikrinti, kad mokymai bus vykdomi pagal šios dalies 1 punkte nurodytas mokymų programas; priemones, kurios padėtų užtikrinti, kad mokymai bus vykdomi nešališkai, be spaudimo ar paskatų, kurios galėtų turėti poveikį mokymo rezultatams.

3. Asmenys, pageidaujantys įgyti teisę vykdyti mokymo centro veiklą, eismo saugos institucijai turi pateikti deklaraciją, kuria patvirtinama atitikti šio straipsnio 2 dalyje nurodytiems reikalavimams. Deklaracija eismo saugos institucijai gali būti pateikta per atstumą, elektroninėmis priemonėmis per kontaktinį centrą arba tiesiogiai kreipiantis į eismo saugos instituciją. Asmuo įgyja teisę vykdyti mokymo centro veiklą kitą dieną po deklaracijos pateikimo dienos arba kitą pasirinktą vėlesnę deklaracijoje nurodytą dieną. Eismo saugos institucija savo interneto svetainėje viešai skelbia asmenų, įgijusių teisę vykdyti mokymo centro veiklą, sąrašą.

4. Asmenys, įgiję teisę vykdyti mokymo centro veiklą (toliau – mokymo centrai), vykdydami veiklą, turi laikytis šių veiklos sąlygų:

1) savo vardu neįgalinti kitų asmenų ir neperleisti kitiems asmenims teisės vykdyti mokymo centro veiklą;

2) per 5 darbo dienas nuo duomenų, nurodytų eismo saugos institucijos interneto svetainėje skelbiamame asmenų, įgijusių teisę vykdyti mokymo centro veiklą, sąraše, pasikeitimo pateikti eismo saugos institucijai prašymą pakeisti eismo saugos institucijos interneto svetainėje skelbiamus duomenis – nurodyti pakeistus duomenis ir pateikti duomenų pasikeitimą patvirtinančius dokumentus; eismo saugos institucija pakeičia interneto svetainėje skelbiamus duomenis ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ir dokumentų gavimo dienos;

3) užtikrinti fiziniams asmenims, kurių darbas tiesiogiai arba netiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu, ir fiziniams asmenims, pageidaujantiems atlikti krovinių krovimo ir tvirtinimo vagonuose darbų vadovų funkcijas, nediskriminacines galimybes mokytis, o baigusiems mokymus fiziniams asmenims išduoti pažymą apie išklausus mokymus;

4) informuoti fizinius asmenis, kurių darbas tiesiogiai arba netiesiogiai susijęs su geležinkelių transporto eismu, ir krovinių krovimo ir tvirtinimo vagonuose darbų vadovus apie skundų nagrinėjimo tvarką;

5) tvarkyti mokymų apskaitą.

5. Mokymo centrų veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą atlieka eismo saugos institucija. Eismo saugos institucija, nustačiusi šio straipsnio 4 dalyje įtvirtintų veiklos sąlygų ar šio straipsnio 2 dalyje įtvirtintų reikalavimų laikymosi pažeidimus, raštu įspėja mokymo centrą ir nustato ne ilgesnį kaip 30 kalendorinių dienų terminą nustatytiems pažeidimams pašalinti. Terminas, nustatytas pažeidimams pašalinti, gali būti pratęstas ne ilgesniam kaip 30 kalendorinių dienų terminui pateikus motyvuotą prašymą eismo saugos institucijai.

6. Teisė vykdyti mokymo centro veiklą sustabdoma, jeigu per eismo saugos institucijos nustatytą terminą nepašalinami pažeidimai, dėl kurių mokymo centras buvo įspėtas.

7. Eismo saugos institucija, priėmusi motyvuotą sprendimą sustabdyti teisę vykdyti mokymo centro veiklą, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos praneša apie šį sprendimą mokymo centrui ir nustato ne ilgesnį kaip 30 kalendorinių dienų terminą, per kurį mokymo centras privalo pašalinti nurodytus pažeidimus. Terminas pažeidimams pašalinti gali

būti pratęstas ne ilgesniam kaip 30 kalendorinių dienų terminui pateikus eismo saugos institucijai raštu motyvuotą prašymą.

8. Teisės vykdyti mokymo centro veiklą sustabdymas panaikinamas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas, jeigu mokymo centras per nustatytą terminą pašalina pažeidimus, dėl kurių buvo sustabdyta ši teisė, ir apie tai raštu informuoja eismo saugos instituciją.

9. Teisė vykdyti mokymo centro veiklą gali būti sustabdoma mokymo centrui pateikus prašymą sustabdyti šią teisę. Teisės vykdyti mokymo centro veiklą sustabdymas panaikinamas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas mokymo centro prašymu.

10. Teisė vykdyti mokymo centro veiklą panaikinama šiais atvejais:

1) mokymo centrui pateikus prašymą panaikinti suteiktą teisę;

2) mokymo centrą likvidavus, jam išskėlus bankroto bylą arba fiziniam asmeniui mirus, jeigu mokymo centras yra fizinis asmuo;

3) per nustatytą laiką nepašalinus pažeidimų, dėl kurių buvo sustabdyta teisė vykdyti mokymo centro veiklą;

4) paaiškėjus, kad teisei vykdyti mokymo centro veiklą gauti buvo pateikta melaginga deklaracija;

5) paaiškėjus, kad, sustabdžius teisę vykdyti mokymo centro veiklą, mokymo centras, informuotas apie teisės vykdyti veiklą sustabdymą, toliau vykdė šią veiklą.

11. Eismo saugos institucija, priėmusi motyvuotą sprendimą panaikinti mokymo centro įgytą teisę vykdyti mokymo centro veiklą, nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos, praneša apie šį sprendimą mokymo centrui.

12. Skundus dėl mokymo centro veiksmų (neveikimo), susijusių su mokymo centro veiklos vykdymu, išankstine ginčų nagrinėjimo ne teisme tvarka nagrinėja eismo saugos institucija. Išankstinę ginčų nagrinėjimo ne teisme tvarką nustato eismo saugos institucija.

**TAR pastaba.** Straipsnis įsigalioja 2015-11-01.

## **21 straipsnis. Teisė atlikti fizinių asmenų, pageidaujančių gauti traukinio mašinisto pažymėjimą, psichologinį vertinimą**

1. Fiziniai asmenys, pageidaujantys atlikti fizinių asmenų, pageidaujančių gauti traukinio mašinisto pažymėjimą, psichologinį vertinimą, eismo saugos institucijos nustatyta tvarka turi įgyti teisę atlikti fizinių asmenų, pageidaujančių gauti traukinio mašinisto pažymėjimą, psichologinį vertinimą (toliau šiame straipsnyje – teisė atlikti psichologinį vertinimą). Ši teisė suteikiama neterminuotai.

2. Fiziniai asmenys, pageidaujantys įgyti teisę atlikti psichologinį vertinimą, privalo atitikti šiuos reikalavimus:

1) turėti psichologijos bakalauro ir psichologijos magistro kvalifikaciją arba psichologijos studijų krypties kvalifikaciją, įgytą baigus studijas pagal vienos pakopos aukštojo mokslo studijų programas, arba šioms kvalifikacijoms prilygintą išsilavinimą;

2) turėti 3 metų psichologinio darbo patirtį.

3. Fiziniai asmenys, pageidaujantys įgyti teisę atlikti psichologinį vertinimą, eismo saugos institucijai turi pateikti deklaraciją ir dokumentus, kuriais patvirtinama atitikti šio straipsnio 2 dalyje nurodytiems reikalavimams. Deklaracija ir dokumentai eismo saugos institucijai gali būti pateikti per atstumą, elektroninėmis priemonėmis per kontaktinį centrą arba tiesiogiai kreipiantis į eismo saugos instituciją. Fizinis asmuo įgyja teisę atlikti psichologinį vertinimą kitą dieną po deklaracijos ir dokumentų pateikimo dienos arba kitą pasirinktą vėlesnę deklaracijoje nurodytą dieną. Eismo saugos institucija savo interneto svetainėje viešai skelbia fizinių asmenų, įgijusių teisę atlikti psichologinį vertinimą, sąrašą.

4. Fiziniai asmenys, įgiję teisę atlikti psichologinį vertinimą (toliau – psichologai), atlikdami vertinimą turi laikytis šių veiklos sąlygų:

1) psichologinį vertinimą atlikti objektyviai ir nešališkai;

2) savo vardu neįgalioti kitų asmenų ir neperleisti kitiems asmenims teisės atlikti psichologinį vertinimą;

3) tvarkyti fizinių asmenų, kurie kreipiasi dėl psichologinio vertinimo atlikimo, ir šių fizinių asmenų psichologinio vertinimo rezultatų apskaitą;

4) saugoti su psichologiniu vertinimu susijusius dokumentus;

5) informuoti apie skundų dėl psichologo veiklos nagrinėjimo tvarką fizinius asmenis, kurie kreipiasi dėl psichologinio vertinimo;

6) per 5 darbo dienas nuo duomenų, nurodytų eismo saugos institucijos interneto svetainėje skelbiamame fizinių asmenų, įgijusių teisę atlikti psichologinį vertinimą, sąraše, pasikeitimo dienos pateikti eismo saugos institucijai prašymą pakeisti eismo saugos institucijos interneto svetainėje skelbiamus duomenis – nurodyti pakeistus duomenis ir pateikti duomenų pasikeitimą patvirtinančius dokumentus; eismo saugos institucija pakeičia interneto svetainėje skelbiamus duomenis ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ir dokumentų gavimo dienos.

5. Psichologinio vertinimo metu psichologai privalo nustatyti, ar fizinis asmuo neturi psichologinių trūkumų, ypač tinkamumo atlikti jam skirtas užduotis, ar kitų svarbių asmeninių savybių, kurios galėtų kliudyti saugiai vykdyti pareigas, ir, atsižvelgę į atlikto vertinimo rezultatus, išduoti fiziniam asmeniui eismo saugos institucijos nustatytos formos pažymą apie fizinio asmens tinkamumą arba netinkamumą atlikti traukinio mašinisto funkcijas.

6. Psichologų veiklos sąlygų, įtvirtintų šio straipsnio 4 dalyje, laikymosi priežiūrą atlieka eismo saugos institucija. Eismo saugos institucija, nustačiusi šių veiklos sąlygų laikymosi pažeidimų, psichologą įspėja raštu ir nustato ne ilgesnį kaip 30 kalendorinių dienų terminą nustatytiems pažeidimams pašalinti. Terminas, nustatytas pažeidimams pašalinti, gali būti pratęstas ne ilgesniam kaip 30 kalendorinių dienų terminui pateikus motyvuotą prašymą eismo saugos institucijai.

7. Teisė atlikti psichologinį vertinimą sustabdoma, jeigu per eismo saugos institucijos nustatytą terminą nepašalinami pažeidimai, dėl kurių psichologas buvo įspėtas.

8. Eismo saugos institucija, priėmusi motyvuotą sprendimą sustabdyti teisę atlikti psichologinį vertinimą, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo praneša apie šį sprendimą psichologui ir nustato ne ilgesnį kaip 30 kalendorinių dienų terminą, per kurį psichologas privalo pašalinti nurodytus pažeidimus. Terminas pažeidimams pašalinti gali būti pratęstas ne ilgesniam kaip 30 kalendorinių dienų terminui pateikus motyvuotą prašymą eismo saugos institucijai.

9. Teisės atlikti psichologinį vertinimą sustabdymas panaikinamas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas, jeigu psichologas per nustatytą terminą pašalina eismo saugos institucijos nurodytus pažeidimus, dėl kurių buvo sustabdyta ši teisė, ir apie tai raštu informuoja eismo saugos instituciją.

10. Teisė atlikti psichologinį vertinimą gali būti sustabdoma psichologui pateikus prašymą sustabdyti šią teisę. Teisės atlikti psichologinį vertinimą sustabdymas panaikinamas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas psichologo prašymu.

11. Teisė atlikti psichologinį vertinimą panaikinama:

1) psichologui pateikus prašymą panaikinti suteiktą teisę;

2) psichologui per nustatytą terminą nepašalinus pažeidimų, dėl kurių buvo sustabdyta teisė atlikti psichologinį vertinimą;

3) paaiškėjus, kad teisei atlikti psichologinį vertinimą gauti buvo pateikta melaginga deklaracija;

4) psichologui du ir daugiau kartų per kalendorinius metus pažeidus psichologų veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, kai nustatyti pažeidimai nebuvo laikomi mažareikšmiais;

5) psichologui mirus;

6) paaiškėjus, kad, sustabdžius teisę atlikti psichologinį vertinimą, psichologas, informuotas apie šios teisės sustabdymą, toliau vykdė fizinių asmenų, pageidaujančių gauti traukinio mašinisto pažymėjimą, psichologinį vertinimą.

12. Eismo saugos institucija, priėmusi sprendimą panaikinti teisę atlikti psichologinį vertinimą, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo apie šį sprendimą praneša psichologui.

13. Skundus dėl psichologų veiksmų (neveikimo), susijusių su fizinių asmenų, pageidaujančių gauti traukinio mašinisto pažymėjimą, psichologiniu vertinimu, išankstine ginčų nagrinėjimo ne teisme tvarka nagrinėja eismo saugos institucija. Išankstinę ginčų nagrinėjimo ne teisme tvarką nustato eismo saugos institucija.

## **22 straipsnis. Traukinio mašinistų mokymo centro pripažinimo pažymėjimai**

1. Asmenys, pageidaujantys mokytis fizinius asmenis, siekiančius gauti traukinio mašinisto pažymėjimą, ir (ar) traukinio mašinistus, turi gauti eismo saugos institucijos išduodamą elektroninės ir (ar) popierinės formos traukinio mašinistų mokymo centro pripažinimo pažymėjimą (toliau šiame straipsnyje – pažymėjimas), kuris galioja neterminuotai.

2. Pažymėjimai išduodami eismo saugos institucijos nustatyta tvarka.

3. Asmenys, pageidaujantys gauti pažymėjimą, turi atitikti reikalavimus, nurodytus 2011 m. lapkričio 22 d. Komisijos sprendime Nr. 2011/765/ES dėl kriterijų, kuriais remiantis pripažįstami traukinių mašinistų mokymo centrai bei traukinių mašinistų egzaminuotojai ir organizuojami egzaminai pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2007/59/EB (toliau – Sprendimas Nr. 2011/765/ES).

4. Asmenys, pageidaujantys gauti pažymėjimą, eismo saugos institucijai turi pateikti prašymą ir eismo saugos institucijos nurodytus dokumentus, kuriais patvirtinama atitikti Sprendime Nr. 2011/765/ES nustatytiems reikalavimams. Prašymas ir dokumentai eismo saugos institucijai gali būti pateikti per atstumą, elektroninėmis priemonėmis per kontaktinį centrą arba tiesiogiai kreipiantis į eismo saugos instituciją. Per 5 darbo dienas nuo prašymo ir dokumentų gavimo dienos eismo saugos institucija pateikia pareiškėjui patvirtinimą apie prašymo ir dokumentų gavimą.

5. Jeigu mokytis fizinius asmenis, siekiančius gauti traukinio mašinisto pažymėjimą, ir (ar) traukinio mašinistus pageidauja geležinkelių infrastruktūros valdytojas, geležinkelio įmonė (vežėjas) ar kita įmonė, kuri naudoja geležinkelių infrastruktūrą, kurie ketina vykdyti tik savo darbuotojų mokymą, eismo saugos institucija pažymėjimą išduoda išduodama įgaliojimus geležinkelių transporto eismo saugos srityje arba saugos sertifikatus. Šiuo atveju traukinio mašinistų mokymo centro veikla turi būti organizuojama bei valdoma nešališkai ir nepriklausyti nuo geležinkelių infrastruktūros valdytojo, geležinkelio įmonės (vežėjo) ar kitos įmonės, kuri naudoja geležinkelių infrastruktūrą, veiklos.

6. Eismo saugos institucija, nustačiusi, kad prašymas ir (ar) pateikti dokumentai neatitinka nustatytų reikalavimų, prašyme ir (ar) dokumentuose yra netikslių ar klaidingų duomenų ir (arba) pateikti ne visi eismo saugos institucijos nurodyti dokumentai, apie tai ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ir dokumentų gavimo dienos praneša pareiškėjui ir nustato terminą nustatytiems trūkumams pašalinti. Terminas, per kurį pareiškėjas įpareigotas pašalinti nustatytus trūkumus, į sprendimo dėl pažymėjimo išdavimo terminą neįskaitomas ir gali būti pratęstas, jeigu pareiškėjas pateikia motyvuotą prašymą eismo saugos institucijai.

7. Eismo saugos institucija ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo tinkamai įformintų prašymo ir visų eismo saugos institucijos nurodytų dokumentų gavimo dienos priima sprendimą išduoti arba atsisakyti išduoti pažymėjimą ir apie priimtą sprendimą informuoja pareiškėją.

8. Sprendimas atsisakyti išduoti pareiškėjui pažymėjimą priimamas, jeigu pareiškėjas neatitinka Sprendime Nr. 2011/765/ES nurodytų reikalavimų arba pareiškėjas per nustatytą terminą nepašalina eismo saugos institucijos nurodytų trūkumų.

9. Asmenys, gavę pažymėjimą (toliau – traukinio mašinistų mokymo centrai), vykdydami veiklą privalo laikytis šių veiklos sąlygų:

1) laikytis Sprendime Nr. 2011/765/ES nurodytų reikalavimų;

2) savo vardu neįgalioti kitų asmenų ir neperleisti kitiems asmenims teisės vykdyti pažymėjime nurodytą veiklą;

3) per 5 darbo dienas nuo duomenų, nurodytų pažymėjime, pasikeitimo dienos pateikti eismo saugos institucijai prašymą pakeisti turimą pažymėjimą – nurodyti pakeistus duomenis ir pateikti duomenų pasikeitimą patvirtinančius dokumentus; eismo saugos institucija pakeičia pažymėjimą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ir dokumentų gavimo dienos;

4) užtikrinti į traukinio mašinistų mokymo centrą besikreipiantiems fiziniams asmenims nediskriminacines galimybes mokytis, o baigusiems mokymus fiziniams asmenims išduoti pažymą apie išklausus mokymus;

5) informuoti į traukinio mašinistų mokymo centrą besikreipiančius fizinius asmenis apie skundų nagrinėjimo tvarką;

6) užtikrinti, kad tuo atveju, kai traukinio mašinistų mokymo centrų mokytojai, kurie vykdydys praktinį traukinio mašinistų mokymą, neturi galiojančių dokumentų, kuriais suteikiama teisė valdyti geležinkelių riedmenis, kurių taikymo sritis apima mokomą dalyką arba panašaus tipo geležinkelių infrastruktūrą ar geležinkelių riedmenis, ir neturi 3 metų patirties, tai vykdant praktinį

traukinio mašinistų mokymą turi dalyvauti traukinio mašinistas, turintis galiojančius dokumentus, kuriais suteikiama teisė valdyti geležinkelių riedmenis, kurių taikymo sritis apima mokomą dalyką arba panašaus tipo geležinkelių infrastruktūrą ar geležinkelių riedmenis.

10. Traukinio mašinistų mokymo centrų veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą atlieka eismo saugos institucija. Eismo saugos institucija privalo reguliariai, bet ne rečiau kaip kas 5 metus, tikrinti, ar traukinio mašinistų mokymo centrai laikosi šio straipsnio 9 dalyje įtvirtintų veiklos sąlygų ir šio straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų. Eismo saugos institucija, nustatiusi minėtų veiklos sąlygų ar reikalavimų laikymosi pažeidimų, raštu įspėja traukinio mašinistų mokymo centrą ir nustato ne ilgesnį kaip 30 kalendorinių dienų terminą nustatytiems pažeidimams pašalinti. Terminas, nustatytas pažeidimams pašalinti, gali būti pratęstas ne ilgesniam kaip 30 kalendorinių dienų terminui pateikus motyvuotą prašymą eismo saugos institucijai.

11. Pažymėjimo galiojimas sustabdomas, jeigu per eismo saugos institucijos nustatytą terminą nepašalinami pažeidimai, dėl kurių traukinio mašinistų mokymo centras buvo įspėtas.

12. Eismo saugos institucija per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo praneša traukinio mašinistų mokymo centrui apie priimtą motyvuotą sprendimą sustabdyti pažymėjimo galiojimą ir nustato ne ilgesnį kaip 30 kalendorinių dienų terminą, per kurį traukinio mašinistų mokymo centras privalo pašalinti nurodytus pažeidimus. Terminas, nustatytas pažeidimams pašalinti, gali būti pratęstas ne ilgesniam kaip 30 kalendorinių dienų terminui pateikus motyvuotą prašymą eismo saugos institucijai.

13. Pažymėjimo galiojimo sustabdymas panaikinamas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas, jeigu traukinio mašinistų mokymo centras per nustatytą terminą pašalina pažeidimus, dėl kurių buvo sustabdytas pažymėjimo galiojimas, ir apie tai raštu informuoja eismo saugos instituciją.

14. Pažymėjimo galiojimas gali būti sustabdomas traukinio mašinistų mokymo centrui pateikus prašymą sustabdyti pažymėjimo galiojimą. Pažymėjimo galiojimo sustabdymas panaikinamas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas traukinio mašinistų mokymo centro prašymu.

15. Pažymėjimo galiojimas panaikinamas šiais atvejais:

1) traukinio mašinistų mokymo centrui pateikus prašymą panaikinti pažymėjimo galiojimą;

2) per nustatytą terminą nepašalinus pažeidimų, dėl kurių buvo sustabdytas pažymėjimo galiojimas;

3) paaiškėjus, kad pažymėjimui gauti buvo pateikti melagingi duomenys;

4) traukinio mašinistų mokymo centrui tris ir daugiau kartų per kalendorinius metus pažeidus traukinio mašinistų mokymo centrų veiklą reglamentuojančius teisės aktus, kai nustatyti pažeidimai nebuvo laikomi mažareikšmiais;

5) traukinio mašinistų mokymo centrą likvidavus, jam iškėlus bankroto bylą arba fiziniam asmeniui mirus, jeigu traukinio mašinistų mokymo centras yra fizinis asmuo;

6) paaiškėjus, kad, sustabdžius pažymėjimo galiojimą, traukinio mašinistų mokymo centras, informuotas apie pažymėjimo galiojimo sustabdymą, toliau vykdė šią veiklą.

16. Eismo saugos institucija apie priimtą sprendimą panaikinti pažymėjimo galiojimą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos praneša traukinio mašinistų mokymo centrui.

17. Skundus dėl traukinio mašinistų mokymo centrų veiksmų (neveikimo), susijusių su mokymų vykdymu, išankstine ginčų nagrinėjimo ne teisme tvarka nagrinėja eismo saugos institucija. Išankstinę ginčų nagrinėjimo ne teisme tvarką nustato eismo saugos institucija.

### **23 straipsnis. Įgaliojimai traukinio mašinistų egzaminavimo centrams**

1. Asmenys, pageidaujantys organizuoti traukinio mašinistų ir (ar) asmenų, pageidaujančių gauti traukinio mašinisto pažymėjimus, egzaminavimą, turi gauti eismo saugos institucijos išduodamus elektroninės ir (ar) popierinės formos įgaliojimus organizuoti traukinio mašinistų ir (ar) asmenų, pageidaujančių gauti traukinio mašinisto pažymėjimus, egzaminavimą (toliau šiame straipsnyje – įgaliojimai), kurie galioja neterminuotai. Įgaliojimai suteikiami eismo saugos institucijos nustatyta tvarka.

2. Asmenims, pageidaujantiems gauti įgaliojimus, taikomi šie reikalavimai:

1) turėti nustatytą fizinių asmenų, siekiančių gauti traukinio mašinisto pažymėjimą, egzaminavimo tvarką; turi būti nustatyta tokia egzaminavimo tvarka, kad būtų patikrinti fizinio asmens, siekiančio gauti traukinio mašinisto pažymėjimą, įgūdžiai, nurodyti Lietuvos Respublikos

susisiekimo ministro patvirtintuose traukinio mašinistų neformaliojo mokymo programų reikalavimuose, ir kad ji atitiktų Sprendime Nr. 2011/765/ES nustatytus reikalavimus;

2) turėti traukinio mašinistų, siekiančių gauti traukinio mašinisto sertifikatą, egzaminavimo tvarkos atitiktis Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro patvirtintame Geležinkelių transporto eismo saugos valdymo sistemų reikalavimų apraše nustatytiems reikalavimams kontrolės sistemą.

3. Asmenys, pageidaujantys gauti įgaliojimus, turi pateikti eismo saugos institucijai prašymą ir eismo saugos institucijos nurodytus dokumentus, kuriais patvirtinama atitiktis šio straipsnio 2 dalyje nurodytiems reikalavimams. Prašymas ir dokumentai eismo saugos institucijai gali būti pateikti per atstumą, elektroninėmis priemonėmis per kontaktinį centrą arba tiesiogiai kreipiantis į eismo saugos instituciją. Per 5 darbo dienas nuo prašymo ir dokumentų gavimo dienos eismo saugos institucija pateikia pareiškėjui patvirtinimą apie prašymo ir dokumentų gavimą.

4. Eismo saugos institucija, nustačiusi, kad prašymas ir (ar) pateikti dokumentai neatitinka nustatytų reikalavimų, dokumentuose yra netikslių ar klaidingų duomenų ir (arba) pateikti ne visi eismo saugos institucijos nurodyti dokumentai, apie tai ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ir dokumentų gavimo dienos praneša pareiškėjui ir nustato terminą nustatytiems trūkumams pašalinti. Terminas, per kurį pareiškėjas įpareigotas pašalinti nustatytus trūkumus, į sprendimo dėl įgaliojimų išdavimo terminą neįskaitomas ir gali būti pratęstas, jeigu pareiškėjas pateikia motyvuotą prašymą eismo saugos institucijai.

5. Eismo saugos institucija per 2 mėnesius nuo tinkamai įformintų prašymo ir eismo saugos institucijos nurodytų dokumentų gavimo dienos priima sprendimą išduoti arba atsisakyti išduoti pareiškėjui įgaliojimus ir apie priimtą sprendimą informuoja pareiškėją.

6. Sprendimas atsisakyti išduoti pareiškėjui įgaliojimus priimamas, jeigu pareiškėjas neatitinka šiame straipsnyje nurodytų reikalavimų arba pareiškėjas per nustatytą terminą nepašalina eismo saugos institucijos nurodytų trūkumų.

7. Asmenys, gavę įgaliojimus (toliau – traukinio mašinistų egzaminavimo centrai), vykdydami veiklą turi laikytis šių veiklos sąlygų:

1) vadovautis šiuo įstatymu ir Sprendime Nr. 2011/765/ES nustatytais egzaminavimo principais bei reikalavimais;

2) savo vardu neįgalioti kitų asmenų ir neperleisti kitiems asmenims teisės vykdyti įgaliojimuose nurodytą veiklą;

3) turėti valdymo struktūrą, kuria būtų užtikrinama, kad traukinio mašinistų egzaminuotojai turės tinkamą kvalifikaciją ir patirtį vykdydami egzaminavimą;

4) turėti kokybės valdymo sistemą, kuria būtų užtikrinama, kad traukinio mašinistų egzaminavimas vykdomas pagal traukinio mašinistų egzaminavimo centro parengtą egzaminavimo tvarką;

5) užtikrinti nuolatinį traukinio mašinistų egzaminuotojų kvalifikacijos tobulinimą;

6) užtikrinti, kad egzaminavimą vykdys tik eismo saugos institucijos pripažinti traukinio mašinistų egzaminuotojai;

7) organizuoti egzaminus taip, kad būtų patikrinti fizinių asmenų teoriniai ir praktiniai profesiniai įgūdžiai;

8) per 5 darbo dienas nuo duomenų, nurodytų įgaliojimuose, pasikeitimo dienos pateikti eismo saugos institucijai prašymą pakeisti turimus įgaliojimus – nurodyti pakeistus duomenis ir pateikti duomenų pasikeitimą patvirtinančius dokumentus; eismo saugos institucija pakeičia įgaliojimus per 5 darbo dienas nuo prašymo ir dokumentų gavimo dienos;

9) užtikrinti fiziniams asmenims nediskriminacines galimybes laikyti egzaminus traukinio mašinisto pažymėjimui ar traukinio mašinisto sertifikatui gauti;

10) tvarkyti egzaminavimo veiklos, įskaitant informaciją apie fizinius asmenis, laikančius egzaminus, traukinio mašinistų egzaminuotojus ir egzaminų skaičių, apskaitą.

8. Traukinio mašinistų egzaminavimo centrai negali atlikti traukinio mašinistų mokymo centrų funkcijų.

9. Traukinio mašinistų egzaminavimo centrų veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą atlieka eismo saugos institucija. Eismo saugos institucija privalo reguliariai, bet ne rečiau kaip kas 5 metus, tikrinti, ar traukinio mašinistų egzaminavimo centrai laikosi šio straipsnio 7 dalyje nurodytų veiklos sąlygų ir šio straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų. Eismo saugos institucija, nustačiusi šių veiklos sąlygų ar reikalavimų laikymosi pažeidimų, raštu įspėja traukinio mašinistų

egzaminavimo centrą ir nustato ne ilgesnį kaip 30 kalendorinių dienų terminą nustatytiems pažeidimams pašalinti. Terminas, nustatytas pažeidimams pašalinti, gali būti pratęstas ne ilgesniam kaip 30 kalendorinių dienų terminui pateikus motyvuotą prašymą eismo saugos institucijai.

10. Įgaliojimų galiojimas sustabdomas, jeigu per eismo saugos institucijos nustatytą terminą nepašalinami pažeidimai, dėl kurių traukinio mašinistų egzaminavimo centras buvo įspėtas.

11. Eismo saugos institucija per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo praneša traukinio mašinistų egzaminavimo centrui apie priimtą motyvuotą sprendimą sustabdyti įgaliojimų galiojimą ir nustato ne ilgesnį kaip 30 kalendorinių dienų terminą, per kurį traukinio mašinistų egzaminavimo centras privalo pašalinti nurodytus pažeidimus. Terminas, nustatytas pažeidimams pašalinti, gali būti pratęstas ne ilgesniam kaip 30 kalendorinių dienų terminui pateikus motyvuotą prašymą eismo saugos institucijai.

12. Įgaliojimų galiojimo sustabdymas panaikinamas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas, jeigu traukinio mašinistų egzaminavimo centras per nustatytą terminą pašalina eismo saugos institucijos nurodytus pažeidimus, dėl kurių buvo sustabdytas įgaliojimų galiojimas, ir apie tai raštu informuoja eismo saugos instituciją.

13. Įgaliojimų galiojimas gali būti sustabdomas traukinio mašinistų egzaminavimo centrui pateikus prašymą sustabdyti įgaliojimų galiojimą. Įgaliojimų galiojimo sustabdymas panaikinamas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas traukinio mašinistų egzaminavimo centro prašymu.

14. Įgaliojimų galiojimas panaikinamas šiais atvejais:

1) traukinio mašinistų egzaminavimo centrui pateikus prašymą panaikinti išduotus įgaliojimus;

2) per nustatytą terminą nepašalinus pažeidimų, dėl kurių buvo sustabdytas įgaliojimų galiojimas;

3) paaiškėjus, kad įgaliojimams gauti buvo pateikti melagingi duomenys;

4) nustačius, kad traukinio mašinistų egzaminavimo centras neužtikrino egzamino užduočių konfidencialumo;

5) paaiškėjus, kad, sustabdžius įgaliojimų galiojimą, traukinio mašinistų egzaminavimo centras, informuotas apie įgaliojimų galiojimo sustabdymą, toliau vykdė šią veiklą;

6) traukinio mašinistų egzaminavimo centrą likvidavus, jam išskėlus bankroto bylą arba fiziniam asmeniui mirus, jeigu traukinio mašinistų egzaminavimo centras yra fizinis asmuo.

15. Eismo saugos institucija apie priimtą sprendimą panaikinti išduotų įgaliojimų galiojimą praneša traukinio mašinistų egzaminavimo centrui ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo.

16. Skundus dėl traukinio mašinistų egzaminavimo centro veiksmų (neveikimo), susijusių su traukinio mašinistų egzaminavimu, išankstine ginčų nagrinėjimo ne teisme tvarka nagrinėja eismo saugos institucija. Išankstinę ginčų nagrinėjimo ne teisme tvarką nustato eismo saugos institucija.

#### **24 straipsnis. Traukinio mašinistų egzaminuotojo pripažinimo pažymėjimai**

1. Fiziniai asmenys, pageidaujantys egzaminuoti fizinius asmenis, siekiančius gauti traukinio mašinisto pažymėjimą, ir (ar) traukinio mašinistus, turi gauti eismo saugos institucijos išduodamus elektroninės ir (ar) popierinės formos traukinio mašinistų egzaminuotojo pripažinimo pažymėjimus (toliau šiame straipsnyje – pažymėjimai). Pažymėjimai išduodami eismo saugos institucijos nustatyta tvarka neterminuotai.

2. Fiziniai asmenys, pageidaujantys egzaminuoti fizinius asmenis, siekiančius gauti traukinio mašinisto pažymėjimą, ir (ar) traukinio mašinistus, privalo atitikti reikalavimus, nurodytus Sprendime Nr. 2011/765/ES.

3. Fiziniai asmenys, pageidaujantys gauti pažymėjimą, eismo saugos institucijai turi pateikti prašymą ir eismo saugos institucijos nurodytus dokumentus, kuriais patvirtinama atitiktis Sprendime Nr. 2011/765/ES nustatytiems reikalavimams. Prašymas ir dokumentai eismo saugos institucijai gali būti pateikti per atstumą, elektroninėmis priemonėmis per kontaktinį centrą arba tiesiogiai kreipiantis į eismo saugos instituciją. Per 5 darbo dienas nuo prašymo ir dokumentų gavimo dienos eismo saugos institucija pateikia pareiškėjui patvirtinimą apie prašymo ir dokumentų gavimą.

4. Eismo saugos institucija, nustačiusi, kad prašymas ir (ar) pateikti dokumentai neatitinka nustatytų reikalavimų, dokumentuose yra netikslių ar klaidingų duomenų ir (arba) pateikti ne visi eismo saugos institucijos nurodyti dokumentai, apie tai ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ir dokumentų gavimo dienos praneša pareiškėjui ir nustato terminą nustatytiems trūkumams pašalinti. Terminas, per kurį pareiškėjas įpareigotas pašalinti nustatytus trūkumus, į sprendimo dėl pažymėjimo išdavimo priėmimo terminą neįskaitomas ir gali būti pratęstas, jeigu pareiškėjas pateikia motyvuotą prašymą eismo saugos institucijai.

5. Eismo saugos institucija per 30 kalendorinių dienų nuo tinkamai įformintų prašymo ir visų eismo saugos institucijos nurodytų dokumentų gavimo dienos išduoda pažymėjimą arba priima motyvuotą atsisakymą jį išduoti ir apie priimtą sprendimą informuoja pareiškėją. Sprendimas atsisakyti išduoti pareiškėjui pažymėjimą priimamas, jeigu pareiškėjas neatitinka šiame straipsnyje nurodytų reikalavimų arba pareiškėjas per nustatytą terminą nepašalina eismo saugos institucijos nurodytų trūkumų.

6. Fiziniai asmenys, gavę pažymėjimus (toliau – traukinio mašinistų egzaminuotojai), vykdydami veiklą privalo laikytis šių veiklos sąlygų:

1) vadovautis Sprendime Nr. 2011/765/ES nustatytais egzaminavimo principais ir reikalavimais;

2) savo vardu neįgaluoti kitų asmenų ir neperleisti kitiems asmenims teisės vykdyti pažymėjime nurodytą veiklą;

3) per 5 darbo dienas nuo duomenų, nurodytų pažymėjime, pasikeitimo dienos pateikti eismo saugos institucijai prašymą pakeisti turimą pažymėjimą – nurodyti prašomus pakeisti duomenis ir pateikti duomenų pasikeitimą patvirtinančius dokumentus; eismo saugos institucija pakeičia pažymėjimą per 5 darbo dienas nuo prašymo ir dokumentų gavimo;

4) vykdyti tik tokius egzaminus, kurie nurodyti pažymėjime;

5) turėti geležinkelių riedmenų gamintojo išduotą dokumentą, kuriuo patvirtinama, kad traukinio mašinistų egzaminuotojas yra supažindintas su naujo modelio geležinkelių riedmenų valdymu, jeigu traukinio mašinistų egzaminuotojas vykdo praktinį mašinistų, pageidaujančių gauti traukinio mašinisto sertifikatą, kuriuo suteikiama teisė valdyti naujo modelio geležinkelių riedmenis, egzaminavimą; jeigu traukinio mašinistų egzaminuotojas tokio dokumento neturi, traukinio mašinistų egzaminavimo centras turi užtikrinti, kad egzamine dalyvaus mašinistas, mokantis valdyti naujo modelio geležinkelių riedmenis;

6) turėti dokumentą, kuriuo patvirtinama, kad traukinio mašinistų egzaminuotojas yra supažindintas su nauja ar modernizuota geležinkelių infrastruktūra, jeigu traukinio mašinistų egzaminuotojas vykdo praktinį mašinistų, pageidaujančių gauti traukinio mašinisto sertifikatą, kuriuo suteikiama teisė valdyti geležinkelių riedmenis nauja ar modernizuota geležinkelių infrastruktūra, egzaminavimą; jeigu traukinio mašinistų egzaminuotojas tokio dokumento neturi, traukinio mašinistų egzaminavimo centras turi užtikrinti, kad egzamine dalyvaus mašinistas, mokantis valdyti geležinkelių riedmenis nauja ar modernizuota geležinkelių infrastruktūra;

7) nuolat atnaujinti profesinę kvalifikaciją;

8) informuoti fizinius asmenis apie skundų dėl traukinio mašinistų egzaminuotojo veiklos nagrinėjimo tvarką;

9) tvarkyti egzaminų apskaitą.

7. Traukinio mašinistų egzaminuotojas, norintis vykdyti egzaminus, nenurodytus pažymėjime, turi pateikti eismo saugos institucijai prašymą pakeisti turimą pažymėjimą ir eismo saugos institucijos nurodytus dokumentus, jeigu dokumentai nebuvo pateikti kartu su ankstesniu prašymu. Šių prašymų vertinimui *mutatis mutandis* taikomos šio straipsnio nuostatos, reglamentuojančios pažymėjimų išdavimą.

8. Traukinio mašinistų egzaminuotojų veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą atlieka eismo saugos institucija. Eismo saugos institucija privalo reguliariai, bet ne rečiau kaip kas 5 metus, tikrinti, ar traukinio mašinistų egzaminuotojas laikosi šio straipsnio 6 dalyje nurodytų veiklos sąlygų ir Sprendime Nr. 2011/765/ES nustatytų reikalavimų. Eismo saugos institucija, nustačiusi minėtų veiklos sąlygų ar reikalavimų laikymosi pažeidimų, raštu įspėja traukinio mašinistų egzaminuotoją ir nustato ne ilgesnį kaip 30 kalendorinių dienų terminą nustatytiems pažeidimams pašalinti. Terminas, nustatytas pažeidimams pašalinti, gali būti pratęstas ne ilgesniam kaip 30 kalendorinių dienų terminui pateikus motyvuotą prašymą eismo saugos institucijai.

9. Pažymėjimo galiojimas sustabdomas, jeigu per eismo saugos institucijos nustatytą terminą nepašalinami pažeidimai, dėl kurių traukinio mašinistų egzaminuotojas buvo įspėtas.

10. Eismo saugos institucija per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo praneša traukinio mašinistų egzaminuotojui apie priimtą motyvuotą sprendimą sustabdyti pažymėjimo galiojimą ir nustato ne ilgesnį kaip 30 kalendorinių dienų terminą, per kurį traukinio mašinistų egzaminuotojas privalo pašalinti nurodytus pažeidimus. Terminas, nustatytas pažeidimams pašalinti, gali būti pratęstas ne ilgesniam kaip 30 kalendorinių dienų terminui pateikus motyvuotą prašymą eismo saugos institucijai.

11. Pažymėjimo galiojimo sustabdymas panaikinamas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas, jeigu traukinio mašinistų egzaminuotojas per nustatytą terminą pašalina eismo saugos institucijos nurodytus pažeidimus, dėl kurių buvo sustabdytas pažymėjimo galiojimas, ir apie tai raštu informuoja eismo saugos instituciją.

12. Pažymėjimo galiojimas gali būti sustabdomas traukinio mašinistų egzaminuotojui pateikus prašymą sustabdyti pažymėjimo galiojimą. Pažymėjimo galiojimo sustabdymas panaikinamas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas traukinio mašinistų egzaminuotojo prašymu.

13. Pažymėjimo galiojimas panaikinamas šiais atvejais:

- 1) traukinio mašinistų egzaminuotojui pateikus prašymą panaikinti pažymėjimą;
- 2) per nustatytą terminą nepašalinus pažeidimų, dėl kurių buvo sustabdytas pažymėjimo galiojimas;
- 3) paaiškėjus, kad pažymėjimui gauti buvo pateikti melagingi duomenys;
- 4) nustatčius, kad traukinio mašinistų egzaminuotojas neužtikrino egzamino užduočių konfidencialumo;

- 5) paaiškėjus, kad, sustabdžius pažymėjimo galiojimą, traukinio mašinistų egzaminuotojas, informuotas apie pažymėjimo galiojimo sustabdymą, toliau vykdė šią veiklą;

- 6) traukinio mašinistų egzaminuotojui mirus.

14. Eismo saugos institucija apie priimtą sprendimą panaikinti pažymėjimo galiojimą praneša traukinio mašinistų egzaminuotojui ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo.

15. Skundus dėl traukinio mašinistų egzaminuotojų veiksmų (neveikimo), susijusių su egzaminų vykdymu vadovaujantis šiuo įstatymu, išankstine ginčų nagrinėjimo ne teisme tvarka nagrinėja eismo saugos institucija. Išankstinę ginčų nagrinėjimo ne teisme tvarką nustato eismo saugos institucija.

## **25 straipsnis. Vertinimo įstaigos**

1. Vertinimo įstaigos veiklą, kaip tai numatyta 2013 m. balandžio 30 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 402/2013, kuriuo nustatomas bendrasis saugos būdas, susijęs su pavojaus lygio nustatymu ir pavojaus vertinimu, ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 352/2009 (OL 2013 L 121, p. 8), gali vykdyti asmenys, turintys galiojantį akreditavimo pažymėjimą, išduotą Lietuvos Respublikos atitikties įvertinimo įstatymo nustatyta tvarka.

2. Akredituotų vertinimo įstaigų veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą vykdo Nacionalinis akreditacijos biuras prie Ūkio ministerijos, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos atitikties įvertinimo įstatymu.

## **26 straipsnis. Paskelbtosios įstaigos**

1. Juridiniai asmenys ir kitos organizacijos, pageidaujantys atlikti Europos Bendrijos patikrą, turi gauti Nacionalinio akreditacijos biuro prie Ūkio ministerijos išduodamą akreditavimo pažymėjimą ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotosios institucijos (toliau – įgaliotoji institucija) įgaliojimus vykdyti paskelbtosios įstaigos veiklą. Akreditavimo pažymėjimas išduodamas Lietuvos Respublikos atitikties įvertinimo įstatymo nustatyta tvarka.

2. Juridiniai asmenys ir kitos organizacijos, norėdami gauti akreditavimo pažymėjimą ir atlikdami Europos Bendrijos patikrą, turi atitikti šio straipsnio 4 ir 5 dalyse nustatytus reikalavimus. Laikoma, kad juridinis asmuo ar kita organizacija atitinka šiuos reikalavimus, jeigu įvykdo atitinkamuose Europos standartuose nurodytus vertinimo kriterijus.

3. Nacionalinis akreditacijos biuras prie Ūkio ministerijos, išduodamas akreditavimo pažymėjimą, patikrina, ar asmuo, pageidaujantis vykdyti paskelbtosios įstaigos veiklą, atitinka

visus standarto LST EN ISO/IEC 17065:2012 reikalavimus arba kito standarto, kuris apima šio straipsnio 4 ir 5 dalyse nustatytus reikalavimus, reikalavimus.

4. Reikalavimai, kuriuos turi atitikti juridiniai asmenys ir kitos organizacijos, pageidaujantys vykdyti paskelbtosios įstaigos veiklą:

1) įstaiga, jos vadovas ir už geležinkelių sistemos sąveikaujančių dalių atitikties arba tinkamumo naudoti įvertinimą ir (ar) Europos Bendrijos patikrą atsakingi darbuotojai negali nei tiesiogiai, nei kaip įgaliotieji atstovai būti susiję su geležinkelių sistemos sąveikaujančių dalių ar struktūrinių posistemių projektavimu, gamyba, konstravimu, prekyba, technine priežiūra ar naudojimu; prirėkęs gamintojas ir paskelbtoji įstaiga gali keistis technine informacija;

2) įstaiga ir už geležinkelių sistemos sąveikaujančių dalių atitikties arba tinkamumo naudoti įvertinimą ir (ar) struktūrinių posistemių Europos Bendrijos patikros atlikimą atsakingi darbuotojai geležinkelių sistemos sąveikaujančių dalių atitikties arba tinkamumo naudoti vertinimą ir (ar) struktūrinių posistemių Europos Bendrijos patikrą turi atlikti sąžiningai ir profesionaliai (įskaitant techninę kompetenciją); įstaiga turi užtikrinti, kad asmenys, kuriuos gali paveikti geležinkelių sistemos sąveikaujančių dalių atitikties arba tinkamumo naudoti įvertinimo ir (ar) struktūrinių posistemių Europos Bendrijos patikros rezultatai, negalės daryti paskelbtajai įstaigai ir už geležinkelių sistemos sąveikaujančių dalių atitikties arba tinkamumo naudoti įvertinimą ir (ar) Europos Bendrijos patikrą atsakingiems darbuotojams jokio spaudimo ar įtakos, ypač finansinės, skatinančios ir (ar) verčiančios priimti tam tikrą sprendimą arba pakeisti atliekamo tikrinimo rezultatus;

3) įstaiga turi turėti nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomų reikiamų priemonių (įrangos, įrenginių) ir darbuotojų, kurie galėtų tinkamai atlikti su geležinkelių sistemos sąveikaujančių dalių atitikties arba tinkamumo naudoti vertinimu ir (ar) struktūrinių posistemių Europos Bendrijos patikrą susijusias technines ir administracines užduotis;

4) įstaiga turi užtikrinti už geležinkelių sistemos sąveikaujančių dalių atitikties arba tinkamumo naudoti vertinimą ir (ar) struktūrinių posistemių Europos Bendrijos patikrą atsakingų darbuotojų nepriklausomumą; geležinkelių sistemos sąveikaujančių dalių atitikties arba tinkamumo naudoti vertinimą ir (ar) struktūrinių posistemių Europos Bendrijos patikrą atliekantiems darbuotojams neturi būti atlyginama už darbą pagal atliktų patikrinimų skaičių ar tų patikrinimų rezultatus;

5) įstaiga turi būti apsidraudusi ketinamos vykdyti veiklos civilinę atsakomybę;

6) užtikrinti, kad įstaigos darbuotojai saugos informaciją, kuri jiems tapo žinoma atliekant pareigas.

5. Už geležinkelių sistemos sąveikaujančių dalių atitikties arba tinkamumo naudoti vertinimą ir (arba) struktūrinių posistemių Europos Bendrijos patikrą atsakingi įstaigos darbuotojai turi atitikti šiuos reikalavimus:

1) turėti techninį ir profesinį pasirengimą;

2) turėti žinių apie patikrinimų, kuriuos jie atlieka, reikalavimus ir tokių patikrinimų vykdymo patirties;

3) gebėti rengti atitikties sertifikatus, dokumentus ir išvadas, pagal kuriuos įforminamas atliktas patikrinimas.

6. Juridiniai asmenys ir kitos organizacijos, pageidaujantys vykdyti paskelbtosios įstaigos veiklą, ir už geležinkelių sistemos sąveikaujančių dalių atitikties arba tinkamumo naudoti įvertinimą ir (ar) struktūrinių posistemių Europos Bendrijos patikros atlikimą atsakingi darbuotojai turi būti organizacine ir teisine forma nepriklausomi nuo Valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir eismo saugos institucijos.

7. Juridiniai asmenys ir kitos organizacijos, pageidaujantys įgyti įgaliojimus vykdyti paskelbtosios įstaigos veiklą, įgaliotajai institucijai turi pateikti dokumentus, nurodantys Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintose Bandymų laboratorijų, sertifikacijos ir kontrolės įstaigų paskyrimo ir paskelbimo taisyklėse, ir deklaraciją, kuria patvirtinama atitiktis šio straipsnio 6 dalyje nustatytiems reikalavimams.

8. Įgaliotoji institucija išduoda įgaliojimus vykdyti paskelbtosios įstaigos veiklą Lietuvos Respublikos atitikties įvertinimo įstatymo nustatyta tvarka ir savo interneto svetainėje skelbia juridinių asmenų ir kitų asmenų, kuriems buvo išduoti įgaliojimai vykdyti paskelbtosios įstaigos veiklą, sąrašą ir nurodo suteiktų įgaliojimų vykdyti paskelbtosios įstaigos veiklą apimtį.

9. Lietuvos Respublikoje akredituotų paskelbtųjų įstaigų priežiūrą dėl akreditavimo sąlygų laikymosi atlieka Nacionalinis akreditacijos biuras prie Ūkio ministerijos.

10. Paskelbtosios įstaigos įgyti įgaliojimai sustabdomi ar atšaukiami vadovaujantis Lietuvos Respublikos atitikties įvertinimo įstatymu.

#### **27 straipsnis. Paskirtosios įstaigos**

1. Juridiniai asmenys ir kitos organizacijos, norėdami atlikti Lietuvos Respublikos patikrą, turi gauti Nacionalinio akreditacijos biuro prie Ūkio ministerijos išduodamą akreditavimo pažymėjimą ir įgaliotosios institucijos įgaliojimus vykdyti paskirtosios įstaigos veiklą. Akreditavimo pažymėjimas išduodamas Lietuvos Respublikos atitikties įvertinimo įstatymo nustatyta tvarka.

2. Nacionalinis akreditacijos biuras prie Ūkio ministerijos, išduodamas akreditavimo pažymėjimą, patikrina, ar juridinis asmuo arba kita organizacija, pageidaujantys vykdyti paskirtosios įstaigos veiklą, atitinka visus standarto LST EN ISO/IEC 17065:2012 reikalavimus. Paskirtosios įstaigos turi gebėti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka atlikti Lietuvos Respublikos patikrą.

3. Juridiniai asmenys ir kitos organizacijos, pageidaujantys įgyti įgaliojimus vykdyti paskirtosios įstaigos veiklą, įgaliotajai institucijai turi pateikti prašymą, kuriame turi būti nurodyti struktūriniai posistemiai, kurių Lietuvos Respublikos patikrą juridinis asmuo arba kita organizacija pageidauja atlikti. Prašymas įgaliotajai institucijai gali būti pateiktas per atstumą, elektroninėmis priemonėmis per kontaktinį centrą arba tiesiogiai kreipiantis į įgaliotąją instituciją. Juridinis asmuo arba kita organizacija įgyja įgaliojimus vykdyti paskirtosios įstaigos veiklą kitą dieną po prašymo ir šioje dalyje nurodytų dokumentų įteikimo įgaliotajai institucijai dienos arba kitą pasirinktą vėlesnę prašyme nurodytą dieną. Įgaliotoji institucija savo interneto svetainėje skelbia juridinių asmenų ir kitų asmenų, kuriems buvo suteikti įgaliojimai vykdyti paskirtosios įstaigos veiklą, sąrašą ir nurodo suteiktų įgaliojimų apimtį.

4. Lietuvos Respublikoje akredituotų paskirtųjų įstaigų priežiūrą dėl akreditavimo sąlygų laikymosi atlieka Nacionalinis akreditacijos biuras prie Ūkio ministerijos. Paskirtosios įstaigos įgytų įgaliojimų galiojimas sustabdomas jos prašymu arba Nacionaliniam akreditacijos biurui prie Ūkio ministerijos pranešus įgaliotajai institucijai apie akreditavimo pažymėjimo galiojimo sustabdymą.

5. Paskirtosios įstaigos įgytų įgaliojimų galiojimo sustabdymas panaikinamas, jeigu Nacionalinis akreditacijos biuras prie Ūkio ministerijos praneša įgaliotajai institucijai apie akreditavimo pažymėjimo galiojimo sustabdymo panaikinimą.

6. Paskirtosios įstaigos įgytų įgaliojimų galiojimas panaikinamas jos prašymu arba Nacionaliniam akreditacijos biurui prie Ūkio ministerijos pranešus įgaliotajai institucijai apie akreditavimo pažymėjimo galiojimo panaikinimą.

7. Įgaliotoji institucija apie priimtą sprendimą sustabdyti ar panaikinti įgaliojimų galiojimą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo praneša paskirtajai įstaigai.

8. Jeigu nėra paskirtųjų įstaigų, Lietuvos Respublikos patikrą atlieka eismo saugos institucija.

### **V SKYRIUS**

#### **TEISĖS VALDYTI GELEŽINKELIŲ RIEDMENIS SUTEIKIMAS, ŠIOS TEISĖS ATĖMIMAS IR GRAŽINIMAS**

#### **28 straipsnis. Teisės valdyti geležinkelių riedmenis suteikimas**

1. Fizinis asmuo įgyja teisę valdyti geležinkelių riedmenis gavęs traukinio mašinisto pažymėjimą ir traukinio mašinisto sertifikatą.

2. Eismo saugos institucija privalo užtikrinti nuolatinę su traukinio mašinistų mokymu, egzaminavimu, traukinio mašinisto pažymėjimų ir traukinio mašinisto sertifikatų atnaujinimu susijusios veiklos stebėseną, atliekamą taikant eismo saugos institucijos nustatytą kokybės valdymo sistemą. Šios stebėsenos eismo valdymo institucija neatlieka, jeigu geležinkelio įmonės (vežėjai), kitos įmonės, kurios naudojasi geležinkelių infrastruktūra, ir (ar) geležinkelių infrastruktūros valdytojai įpareigoti atlikti tokios veiklos stebėseną įgyvendindami savo eismo

saugos valdymo sistemas.

### **29 straipsnis. Traukinio mašinisto pažymėjimai**

1. Fizinis asmuo, pageidaujantis gauti traukinio mašinisto pažymėjimą, turi būti ne jaunesnis kaip 20 metų, turėti bendrąjį vidurinį išsilavinimą, turi būti atliktas jo psichologinis vertinimas, asmuo taip pat turi atitikti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatytus sveikatos būklės reikalavimus, išklaudyti mokymus ir išlaikyti egzaminus šio įstatymo nustatyta tvarka. Eismo saugos institucija traukinio mašinisto pažymėjimą išduoda per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo ir kitų atitiktį nustatytiems reikalavimams patvirtinančių dokumentų gavimo dienos.

2. Fizinis asmuo, pageidaujantis mokytis traukinio mašinistu ar gauti traukinio mašinisto pažymėjimą, turi pasitikrinti sveikatą. Dokumentą, kuriuo patvirtinama, kad buvo atlikta asmens sveikatos patikra, išduoda gydytojas, turintis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka išduotą galiojančią licenciją.

3. Turi būti atliktas fizinio asmens, pageidaujančio gauti traukinio mašinisto pažymėjimą, psichologinis vertinimas. Šio vertinimo metu nustatoma, ar asmuo neturi psichologinių trūkumų, ypač tinkamumo atlikti jam skirtas užduotis, ar kitų svarbių asmeninių savybių trūkumų, kurie galėtų kliudyti saugiai vykdyti pareigas.

4. Traukinio mašinisto pažymėjimą išrašo Asmens dokumentų išrašymo centras prie Vidaus reikalų ministerijos, o išduoda eismo saugos institucija. Šis dokumentas priklauso jo turėtojui.

5. Fizinis asmenis, pageidaujančius gauti traukinio mašinisto pažymėjimą, moko ir egzaminuoja eismo saugos institucijos šio įstatymo 22 ir 23 straipsniuose nustatyta tvarka pripažinti traukinio mašinistų mokymo centrai ir traukinio mašinistų egzaminavimo centrai.

6. Traukinio mašinisto pažymėjimas galioja 10 metų, jeigu traukinio mašinistas atitinka Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatytus sveikatos būklės reikalavimus ir šiame įstatyme nustatytus profesinės kompetencijos reikalavimus. Pasibaigus traukinio mašinisto pažymėjimo galiojimui, traukinio mašinistas turi pateikti eismo saugos institucijai prašymą pratęsti traukinio mašinisto pažymėjimo galiojimą. Eismo saugos institucija pratęsia traukinio mašinisto pažymėjimo galiojimą per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo ir eismo saugos institucijos nurodytų dokumentų gavimo dienos. Pratęsiant traukinio mašinisto pažymėjimo galiojimą, traukinio mašinistas dar kartą neturi išklaudyti mokymų ar išlaikyti egzaminą traukinio mašinistų mokymo ir traukinio mašinistų egzaminavimo centruose.

7. Lietuvos Respublikoje galioja bet kurioje Europos Sąjungos valstybėje narėje išduotas traukinio mašinisto pažymėjimas.

8. Informacija apie traukinio mašinisto pažymėjimų išdavimą ir pakeitimą yra registruojama Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos steigiamame žinybiniame Traukinio mašinistų registre.

### **30 straipsnis. Traukinio mašinisto sertifikatai**

1. Fizinis asmuo, pageidaujantis gauti traukinio mašinisto sertifikatą, turi turėti galiojantį traukinio mašinisto pažymėjimą.

2. Traukinio mašinisto sertifikatų blankus ir traukinio mašinisto sertifikatų nuorašų blankus išduoda eismo saugos institucija. Atlyginimo už traukinio mašinisto sertifikatų blankų ir traukinio mašinisto sertifikatų nuorašų blankų išdavimą dydį nustato Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras.

3. Traukinio mašinisto sertifikatą išduoda geležinkelių infrastruktūros valdytojas, geležinkelio įmonė (vežėjas) ar kita įmonė, kuri naudoja geležinkelių infrastruktūrą, su kuria traukinio mašinistas yra sudaręs sutartį. Šis dokumentas priklauso jį išdavusiam asmeniui, tačiau geležinkelių infrastruktūros valdytojas, geležinkelio įmonė (vežėjas) ar kita įmonė, kuri naudoja geležinkelių infrastruktūrą ir su kuria traukinio mašinistas yra sudaręs sutartį, privalo traukinio mašinistui išduoti traukinio mašinisto sertifikato nuorašą.

4. Traukinio mašinisto sertifikatas išduodamas geležinkelių infrastruktūros valdytojo, geležinkelio įmonės (vežėjo) ar kitos įmonės, kuri naudoja geležinkelių infrastruktūrą, nustatyta tvarka.

5. Fizinį asmenų, turinčių traukinio mašinisto pažymėjimą ir pageidaujančių gauti traukinio mašinisto sertifikatą, mokymą organizuoja geležinkelių infrastruktūros valdytojas, geležinkelio įmonė (vežėjas) arba įmonė, kuri naudoja geležinkelių infrastruktūrą ir su kuria traukinio mašinistas yra sudaręs sutartį. Traukinio mašinisto sertifikatas išduodamas, jeigu fizinis asmuo, pageidaujantis gauti traukinio mašinisto sertifikatą, išlaiko geležinkelių infrastruktūros valdytojo, geležinkelio įmonės (vežėjo) arba kitos įmonės, kuri naudoja geležinkelių infrastruktūrą, nustatytus reikalavimus atitinkantį egzaminą.

6. Traukinio mašinisto sertifikatas galioja tol, kol jo turėtojas dirba traukinio mašinistu. Nutrūkus sutarčiai, pagal kurią traukinio mašinistas dirbo, jam išduodamos mokymasi, kvalifikaciją, patirtį patvirtinančių dokumentų kopijos. Išduodamas naują traukinio mašinisto sertifikatą, geležinkelių infrastruktūros valdytojas, geležinkelio įmonė (vežėjas) arba kita įmonė, kuri naudoja geležinkelių infrastruktūrą, privalo atsižvelgti į fizinio asmens turimus dokumentus.

7. Traukinio mašinisto sertifikatas galioja tik toje geležinkelių infrastruktūroje ir suteikia teisę valdyti tik tuos geležinkelių traukos riedmenis, kurie nurodyti sertifikate. Jeigu nutraukiama su traukinio mašinistu sudaryta sutartis, geležinkelių infrastruktūros valdytojas, geležinkelio įmonė (vežėjas), kita įmonė, kuri naudoja geležinkelių infrastruktūrą ir su kuria traukinio mašinistas buvo sudaręs sutartį, privalo apie tai nedelsdami informuoti eismo saugos instituciją.

### **31 straipsnis. Teisės valdyti geležinkelių riedmenis atėmimas ir grąžinimas**

1. Teisė valdyti geležinkelių riedmenis atimama šiais atvejais:

1) mašinistui susirgus ligomis, dėl kurių jis negali tinkamai valdyti geležinkelių riedmenų ir kurios yra įtrauktos į Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro patvirtintą sąrašą;

2) paaiškėjus, kad teisė valdyti geležinkelių riedmenis buvo suteikta pateikus suklastotus duomenis apie asmens sveikatos būklę ar kitą suklastotą informaciją, kuri lėmė teisės valdyti geležinkelių riedmenis suteikimą.

2. Teisė valdyti geležinkelių riedmenis traukinio mašinistui, iš kurio ji buvo atimta pagal šio straipsnio 1 dalies 1 punktą, grąžinama ne vėliau kaip per 3 darbo dienas, kai jo sveikatos būklė atitinka Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatytus reikalavimus ir traukinio mašinistas apie tai raštu informuoja eismo saugos instituciją.

3. Teisė valdyti geležinkelių riedmenis traukinio mašinistui, iš kurio vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksu ji buvo atimta vieniems metams ir ilgiau, grąžinama tik pasibaigus šios teisės atėmimo laikotarpiui ir iš naujo išlaikius egzaminą.

4. Teisė valdyti geležinkelių riedmenis atimama ir grąžinama Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka.

### **32 straipsnis. Bendrosios geležinkelių riedmenų valdymo sąlygos**

1. Draudžiama valdyti geležinkelių riedmenis fiziniams asmenims šiais atvejais:

1) neturint šios teisės;

2) esant neblaiviams, apsvaigusiems nuo psichiką veikiančių medžiagų;

3) jeigu sveikatos būklė nebeatitinka Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatytų reikalavimų ir dėl to gali kilti pavojus eismo saugai.

2. Draudžiama leisti valdyti geležinkelių riedmenis fiziniams asmenims, kurie yra paveikti bent vieno šio straipsnio 1 dalyje nurodytų veiksmų, ir fiziniams asmenims, neturintiems teisės valdyti atitinkamų geležinkelių riedmenų, išskyrus šio straipsnio 6 dalyje nurodytas išimtis.

3. Fiziniams asmenims, kurie neturėjo teisės valdyti geležinkelių riedmenų ir kurie valdė juos būdami neblaivūs arba apsvaigę nuo psichiką veikiančių medžiagų, taip pat kurie vengė blaivumo (girtumo) ar apsvaigimo patikrinimo, atimama teisė valdyti geležinkelių riedmenis. Šią teisę leidžiama suteikti ne anksčiau kaip po vieno metų nuo pažeidimo padarymo dienos.

4. Draudžiama valdyti techniškai netvarkingus, geležinkelių riedmenims keliamų techninių reikalavimų neatitinkančius geležinkelių riedmenis. Prieš pradėdamas valdyti geležinkelių riedmenis traukinio mašinistas privalo įsitikinti, kad geležinkelių riedmenys yra tvarkingi. Valdydamas važiuojančius geležinkelių riedmenis traukinio mašinistas privalo stebėti geležinkelių riedmenų techninę būklę.

5. Traukinio mašinistas privalo su savimi turėti ir kompetentingos institucijos pareigūno ar valstybės tarnautojo reikalavimu pateikti traukinio mašinisto pažymėjimą ir traukinio mašinisto sertifikato nuorašą.

6. Geležinkelio įmonė (vežėjas), kita įmonė, kuri naudoja geležinkelių infrastruktūrą, turi teisę nuspręsti, kad traukinio mašinistas gali dirbti neturėdamas traukinio mašinisto sertifikato, kuriuo suteikiama teisė valdyti geležinkelių riedmenis tam tikroje geležinkelių infrastruktūroje, jeigu jam valdant geležinkelių riedmenis kartu yra traukinio mašinistas, turintis traukinio mašinisto sertifikatą, ir yra bent viena iš šių sąlygų:

1) dėl geležinkelių infrastruktūros gedimų yra būtina nukreipti geležinkelių riedmenis kita linkme ar atlikti geležinkelio kelio priežiūros darbus, jeigu to reikalauja geležinkelių infrastruktūros valdytojas;

2) vykdant vežimus, kuriems naudojami istorinę reikšmę turintys geležinkelių riedmenys, kurie yra įtraukti į Kultūros vertybių registrą;

3) pristatant ar demonstruojant naujus geležinkelių riedmenis;

4) mokant traukinio mašinistus ar tikrinant jų praktinius įgūdžius;

5) geležinkelių infrastruktūros valdytojo sutikimu, kai teikiamos išskirtinės ar vienkartinės krovinių vežimo geležinkelių transportu paslaugos.

7. Tuo atveju, kai geležinkelio įmonė (vežėjas) ar kita įmonė, kuri naudoja geležinkelių infrastruktūrą, priima šio straipsnio 6 dalies 1–4 punktuose nurodytą sprendimą, apie tai ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas iki sprendimo įgyvendinimo ji privalo pranešti geležinkelių infrastruktūros valdytojui.

### **33 straipsnis. Traukinio mašinistų darbo stebėseną**

1. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai), kitos įmonės, kurios naudoja geležinkelių infrastruktūrą, turi užtikrinti, kad:

1) traukinio mašinistams valdant geležinkelių riedmenis, galėtų traukinio mašinistų, su kuriais jie yra sudarę sutartis, traukinio mašinisto pažymėjimai ir traukinio mašinisto sertifikatai;

2) būtų sukurta traukinio mašinistų darbo stebėsenos sistema, kuri turi būti geležinkelių infrastruktūros valdytojo, geležinkelio įmonės (vežėjo), kitos įmonės, kuri naudoja geležinkelių infrastruktūrą, eismo saugos valdymo sistemos dalis; traukinio mašinistų darbo stebėsenos sistemos tikslas yra užtikrinti, kad traukinio mašinistai atitiktų šio įstatymo nustatytus sveikatos ir kvalifikacinius reikalavimus;

3) valdant geležinkelių riedmenis, traukinio mašinistui būtų sudarytos tokios darbo sąlygos, kurios netrukdytų jam susikaupti, būti atidžiam ir nedarytų įtakos jo elgesiui.

2. Jeigu atliekant traukinio mašinistų darbo stebėseną pagal traukinio mašinistų darbo stebėsenos sistemą kyla abejonių dėl traukinio mašinisto kompetencijos valdyti geležinkelių riedmenis, geležinkelių infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai) ir (ar) kitos įmonės, kurios naudoja geležinkelių infrastruktūrą, nedelsdami nušalina traukinio mašinistą nuo geležinkelių riedmenų valdymo ir imasi priemonių, nustatytų jų eismo saugos valdymo sistemose.

3. Jeigu traukinio mašinistas mano, kad jo sveikatos būklė nebeatitinka Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatytų reikalavimų, jis nedelsdamas turi apie tai pranešti traukinio mašinisto sertifikatą išdavusiam asmeniui.

4. Kai traukinio mašinistas traukinio mašinisto sertifikatą išdavusiam asmeniui praneša, kad jo sveikatos būklė neatitinka Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatytų reikalavimų, ar apie tai traukinio mašinisto sertifikatą išdavusiam asmeniui praneša gydytojas, traukinio mašinisto sertifikatą išdavęs asmuo nedelsdamas nušalina traukinio mašinistą nuo geležinkelių riedmenų valdymo ir prireikus siunčia jį atlikti sveikatos patikrinimą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka, taip pat prireikus sprendžia dėl traukinio mašinisto sertifikato tolesnio galiojimo ir atitinkamai pakeičia ir (ar) papildo tvarkomo traukinio mašinisto sertifikatų sąrašo duomenis. Gydytojas turi informuoti traukinio mašinisto sertifikatą išdavusį asmenį apie traukinio mašinisto sveikatos būklės pablogėjimą.

5. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai), kitos įmonės, kurios naudoja geležinkelių infrastruktūrą, privalo nedelsdami informuoti eismo saugos instituciją apie traukinio mašinistus, kurie yra nedarbingi ilgiau kaip tris mėnesius.

### **34 straipsnis. Traukinio mašinistų patikrinimai ir jų kontrolė**

1. Eismo saugos institucija turi teisę bet kuriuo metu patikrinti, ar traukinio mašinistas darbo metu turi su savimi šio įstatymo 32 straipsnio 5 dalyje nurodytus dokumentus.

2. Atlikdama šio straipsnio 1 dalyje nurodytą patikrinimą ir nustačiusi aplaidumą darbe, eismo saugos institucija turi teisę patikrinti, ar traukinio mašinistas atitinka jam keliamus profesinės kompetencijos reikalavimus.

3. Eismo saugos institucija turi teisę atlikti patikrinimus, siekdama nustatyti, ar traukinio mašinistai, geležinkelių infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai), kitos įmonės, kurios naudoja geležinkelių infrastruktūrą, laikosi šio įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių geležinkelių riedmenų valdymą ir naudojimą, reikalavimų.

4. Eismo saugos institucija, nustačiusi, kad traukinio mašinistas nebeatitinka šiame įstatyme nustatytų reikalavimų, imasi šių priemonių:

1) jeigu tai susiję su traukinio mašinisto pažymėjimo turėtoju keliama reikalavimais, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka sustabdo traukinio mašinisto pažymėjimo galiojimą; apie tokį sprendimą eismo saugos institucija nedelsdama informuoja traukinio mašinistą ir traukinio mašinisto sertifikatą išdavusį asmenį;

2) jeigu tai susiję su traukinio mašinistu, kuriam traukinio mašinisto pažymėjimą išdavė kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentinga institucija, eismo saugos institucija kreipiasi į tą instituciją su prašymu atlikti išsamesnį tyrimą arba sustabdyti traukinio mašinisto pažymėjimo galiojimą; eismo saugos institucija apie savo prašymą atlikti išsamesnį tyrimą arba sustabdyti traukinio mašinisto pažymėjimo galiojimą nedelsdama informuoja Europos Komisiją ir kitas suinteresuotas Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingas institucijas; tuo atveju, kai prašymą atlikti išsamesnį tyrimą arba sustabdyti traukinio mašinisto pažymėjimo galiojimą iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos gauna eismo saugos institucija, ji per keturias savaites nuo prašymo gavimo dienos jį išnagrinėja ir apie savo sprendimą informuoja prašymą pateikusią Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingą instituciją, Europos Komisiją ir kitas suinteresuotas Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingas institucijas; eismo saugos institucija turi teisę neleisti traukinio mašinistui dirbti tol, kol bus priimtas Europos Komisijos sprendimas dėl traukinio mašinisto atitikties keliama reikalavimams; tuo atveju, kai eismo saugos institucija mano, kad kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos sprendimas yra nepagrįstas, šis klausimas perduodamas svarstyti Europos Komisijai;

3) jeigu tai susiję su traukinio mašinisto sertifikatu, eismo saugos institucija kreipiasi į šį dokumentą išdavusį asmenį su prašymu atlikti išsamesnį tyrimą arba sustabdyti traukinio mašinisto sertifikato galiojimą; prašymą gavęs Lietuvos Respublikoje įregistruotas asmuo privalo nedelsdamas imtis priemonių, per keturias savaites nuo prašymo gavimo dienos jį išnagrinėti ir apie savo sprendimą informuoti eismo saugos instituciją; eismo saugos institucija turi teisę neleisti traukinio mašinistui dirbti tol, kol bus gautas atsakymas, ir turi apie tai informuoti Europos Komisiją ir kitas susijusias Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingas institucijas.

5. Jeigu eismo saugos institucija nustato, kad traukinio mašinisto veiksmai, neveikimas ar sveikatos būklė pagrįstai kelia grėsmę eismo saugai, ji nedelsdama imasi reikiamų priemonių (reikalauja, kad geležinkelių infrastruktūros valdytojas sustabdytų traukinį, ir nušalina traukinio mašinistą nuo geležinkelių riedmenų valdymo) ir apie tokį sprendimą informuoja Europos Komisiją ir kitas susijusias Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingas institucijas.

6. Visais šiame straipsnyje nustatytais atvejais eismo saugos institucija privalo pakeisti ir (ar) papildyti Traukinio mašinistų registro duomenis vadovaudamasi Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro patvirtintais Traukinio mašinistų registro nuostatais.

### **35 straipsnis. Traukinio mašinisto sertifikatų sąrašai**

1. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai), kitos įmonės, kurios naudoja geležinkelių infrastruktūrą, privalo sudaryti traukinio mašinisto sertifikatų sąrašus, kaupti duomenis apie išduotus traukinio mašinisto sertifikatus, traukinio mašinistų išsilavinimą, profesinius įgūdžius, periodinius sveikatos patikrinimus ir užtikrinti šių duomenų nuolatinį atnaujinimą. Eismo saugos institucijai paprašius, geležinkelių infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai), kitos įmonės, kurios naudoja geležinkelių infrastruktūrą, privalo šią informaciją pateikti eismo saugos institucijai.

2. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai, geležinkelio įmonės (vežėjai), kitos įmonės, kurios naudoja geležinkelių infrastruktūrą, privalo:

1) kaupti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus duomenis ir užtikrinti traukinio mašinisto sertifikatų sąrašo duomenų nuolatinį atnaujinimą;

2) bendradarbiauti su eismo saugos institucija, keistis su ja turima informacija apie traukinio mašinistus ir leisti jai susipažinti su reikiama duomenimis;

3) teikti informaciją apie traukinio mašinisto sertifikatuose nurodytus duomenis kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingoms institucijoms, kai jos tokios informacijos prašo ir kai tai reikalinga jų vykdomai tarptautinei veiklai.

3. Eismo saugos institucija bendradarbiauja su Agentūra, siekdama užtikrinti Traukinio mašinistų registro ir traukinio mašinisto sertifikatų sąrašų duomenų suderinamumą.

## **VI SKYRIUS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KATASTROFŲ, EISMO ĮVYKIŲ IR RIKTŲ TYRIMAS**

### **36 straipsnis. Geležinkelių transporto katastrofos, eismo įvykio ar rikto tyrimas**

1. Eismo saugos institucija tiria geležinkelių transporto katastrofas, eismo įvykius ir riktus, siekdama nustatyti asmenis, pažeidusius eismo saugos reikalavimus, ir teisės aktų nustatyta tvarka traukia juos atsakomybėn.

2. Geležinkelių transporto katastrofas tiria Lietuvos Respublikos teisingumo ministro paskirtas katastrofų ar eismo įvykių ir rikto, kurie kitomis sąlygomis būtų galėję sukelti katastrofą, tyrimų vadovas (vadovai) (toliau – katastrofų tyrimų vadovas), siekdamas (siekdami) pagerinti eismo saugą ir užtikrinti eismo įvykių prevenciją. Katastrofų tyrimų vadovas gali tirti ir eismo įvykius bei riktus (taip pat posistemius ar sąveikos sudedamųjų dalių techninius gedimus), kurie kitomis sąlygomis būtų galėję sukelti geležinkelių transporto katastrofas. Įvykus eismo įvykiui ar riktui, katastrofų tyrimų vadovas įvertina, ar eismo įvykis ar riktas kitomis sąlygomis būtų galėję sukelti geležinkelių transporto katastrofą, ir priima sprendimą tirti eismo įvykį ar riktą arba atsisakyti juos tirti.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-2071](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19358

3. Katastrofų tyrimų vadovas organizacine struktūra, teisine forma ir priimdamas sprendimus turi būti nepriklausomas nuo eismo saugos institucijos, bet kurios geležinkelių transporto kontrolės funkcijas atliekančios institucijos ar įstaigos, geležinkelių infrastruktūros valdytojų, geležinkelio įmonių (vežėjų), rinkliavą už naudojimąsi viešąja geležinkelių infrastruktūra renkančios organizacijos, viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus skiriančios organizacijos, paskelbtosios įstaigos ir bet kurio asmens, kurio interesai gali nesutapti su katastrofų tyrimų vadovo uždaviniais. Katastrofų tyrimų vadovo veiklai turi būti skiriama pakankamai finansinių išteklių, užtikrinančių nepriklausomą jam skirtų užduočių atlikimą.

4. Geležinkelių transporto katastrofos, eismo įvykio ar rikto tyrimo, kuriuo siekiama nustatyti ir patraukti atsakomybėn asmenis, pažeidusius eismo saugos reikalavimus, tvarką, pranešimų apie katastrofas, eismo įvykius ir riktus tvarką, katastrofų, eismo įvykių ir rikto padarinių likvidavimo tvarką ir katastrofų, eismo įvykių ir rikto apskaitos tvarką nustato Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras.

5. Katastrofos, eismo įvykio ar rikto tyrimo, ataskaitų ir eismo saugos rekomendacijų rengimo ir teikimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos teisingumo ministras.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-2071](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19358

6. Asmenys, kuriems skirtos eismo saugos rekomendacijos, privalo jas įvertinti, prireikus imtis veiksmų eismo saugos rekomendacijoms įgyvendinti ir bent vieną kartą per metus informuoti katastrofų tyrimų vadovą apie eismo saugos rekomendacijų įgyvendinimo eigą arba apie priimtą sprendimą neįgyvendinti eismo saugos rekomendacijų.

7. Geležinkelių transporto katastrofų, eismo įvykių ir rikto, įvykusių Lietuvos Respublikos teritorijoje dėl kitose valstybėse įregistruotų geležinkelio įmonių (vežėjų) kaltės ar kitų valstybių teritorijoje dėl Lietuvos Respublikoje įregistruotų geležinkelio įmonių (vežėjų) kaltės, tyrimuose šalių atstovai dalyvauja tarptautinių susitarimų nustatyta tvarka.

8. Katastrofų tyrimų vadovas, atlikdamas geležinkelių transporto katastrofos, eismo įvykio ar rikto tyrimą, turi teisę:

1) apžiūrėti geležinkelių transporto katastrofos, eismo įvykio ar rikto vietą, su geležinkelių transporto katastrofa, eismo įvykiu ar riktu susijusius geležinkelių riedmenis, geležinkelių infrastruktūrą, traukinių eismo valdymo, kontrolės ir signalizacijos prietaisus;

2) sudaryti daiktinių įrodymų sąrašą ir paimti nuolaužas, geležinkelių infrastruktūros prietaisus ar komponentus apžiūrai ar analizei atlikti;

3) apžiūrėti traukinyje ir geležinkelių infrastruktūros valdytojo patalpose esančius įrašymo prietaisus ir aparatūrą, skirtus pranešimams žodžiu įrašyti ir traukinio valdymo, signalizacijos, traukinių eismo valdymo ir kontrolės sistemos veiklai registruoti, ir jais naudotis;

4) susipažinti su žuvusiųjų kūnų apžiūros rezultatais;

5) susipažinti su fizinių asmenų, susijusių su geležinkelių transporto katastrofa, eismo įvykiu ar riktu, apklausos rezultatais;

6) apklausti į geležinkelių transporto katastrofą, eismo įvykį ar riktą patekusius fizinius asmenis ir kitus liudininkus;

7) susipažinti su bet kokia geležinkelių infrastruktūros valdytojo, geležinkelio įmonių (vežėjų), susijusių su geležinkelių transporto katastrofa, eismo įvykiu ar riktu, ir eismo saugos institucijos turima informacija ar įrašais;

8) gavęs geležinkelių transporto katastrofos, eismo įvykio ar rikto tarnybinio tyrimo bylą ir nustatęs, kad joje yra ne visi katastrofų tyrimų vadovo ataskaitai parengti būtini duomenys, reikalauti iš geležinkelių infrastruktūros valdytojo, geležinkelio įmonės (vežėjo) trūkstamų duomenų;

9) kreiptis į Lietuvos Respublikos kompetentingas institucijas ar ekspertus ir specialistus;

10) prašyti kitų Europos Sąjungos eismo įvykių tyrimo įstaigų ar Agentūros pagalbos atliekant geležinkelių transporto katastrofų, eismo įvykių ar riktų apžiūras, analizes ar vertinimus;

11) rengti ir teikti eismo saugos rekomendacijas.

9. Katastrofų tyrimų vadovas, atlikdamas geležinkelių transporto katastrofos, eismo įvykio ar rikto tyrimą, privalo:

1) objektyviai atlikti geležinkelių transporto katastrofos, eismo įvykio ar rikto tyrimą;

2) teisingai įforminti geležinkelių transporto katastrofos, eismo įvykio ar rikto dokumentus;

3) atlikti geležinkelių transporto katastrofos, eismo įvykio ar rikto vietos apžiūrą per kuo trumpesnę laiką, kad geležinkelių infrastruktūros valdytojas galėtų atnaujinti geležinkelių transporto eismą;

4) parengti geležinkelių transporto katastrofos, eismo įvykio ar rikto tyrimo ataskaitą.

## **VII SKYRIUS ATSAKOMYBĖ**

### **37 straipsnis. Atsakomybė už šio įstatymo pažeidimus**

Šį įstatymą pažeidę asmenys atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

*Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.*

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ROLANDAS PAKSAS

## ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/49/EB dėl saugos Bendrijos geležinkeliuose ir iš dalies pakeičianti Tarybos direktyvą 95/18/EB dėl geležinkelio įmonių licencijavimo bei Direktyvą 2001/14/EB dėl geležinkelio infrastruktūros pajėgumų paskirstymo, mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra ėmimo ir saugos sertifikavimo (Saugos geležinkeliuose direktyva) (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 7 skyrius, 8 tomas, p. 227) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/110/EB (OL 2008 L 345, p. 62), 2009 m. lapkričio 27 d. Komisijos direktyva 2009/149/ES (OL 2009 L 313, p. 65).

2. 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/59/EB dėl traukinio mašinistų, valdančių lokomotyvus ir traukinius geležinkelių sistemoje Bendrijos teritorijoje, sertifikavimo (OL 2007 L 315, p. 51).

3. 2007 m. lapkričio 9 d. Komisijos sprendimas 2007/756/EB, kuriuo priimama bendra nacionalinio geležinkelių riedmenų registro specifikacija, kaip numatyta Direktyvų 96/48/EB ir 2001/16/EB 14 straipsnio 4 ir 5 dalyse (OL 2007 L 305, p. 30).

4. 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/57/EB dėl geležinkelių sistemos sąveikos Bendrijoje (nauja redakcija) (OL 2008 L 191, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2011 m. kovo 1 d. Komisijos direktyva 2011/18/ES (OL 2011 L 57, p. 21), 2013 m. kovo 11 d. Komisijos direktyva 2013/9/ES (OL 2013 L 68, p. 55).

5. 2011 m. gegužės 10 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 445/2011 dėl subjektų, atsakingų už prekių vagonų priežiūrą, sertifikavimo sistemos, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 653/2007 (OL 2011 L 122, p. 22).

6. 2011 m. lapkričio 22 d. Komisijos sprendimas Nr. 2011/765/ES dėl kriterijų, kuriais remiantis pripažįstami traukinių mašinistų mokymo centrai bei traukinių mašinistų egzaminuotojai ir organizuojami egzaminai pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2007/59/EB (OL 2011 L 314, p. 36).

7. 2013 m. balandžio 30 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 402/2013, kuriuo nustatomas bendrasis saugos būdas, susijęs su pavojaus lygio nustatymu ir pavojaus vertinimu, ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 352/2009 (OL 2013 L 121, p. 8).

### **Pakeitimai:**

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-542](#), 2006-03-30, Žin., 2006, Nr. 42-1505 (2006-04-15)

GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO SAUGOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

**Nauja įstatymo redakcija nuo 2006 m. gegužės 1 d.**

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-642](#), 2010-01-14, Žin., 2010, Nr. [12-557](#) (2010-01-30)

GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO SAUGOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo 5 straipsnio 3 dalies 2, 3 ir 6 punktai, 6 straipsnio 3 dalies 5, 11 ir 12 punktai, 9 straipsnio 5 dalis, 11 straipsnio 2 dalis, 15 straipsnio 1 dalis ir 22 straipsnio 4 dalis **įsigalioja nuo 2010 m. liepos 1 d.**

Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo 5 straipsnio 3 dalies 5 punktas, 6 straipsnio 3 dalies 7 punktas, 18 straipsnio 5 dalis, 20 straipsnio 4 dalis, 24 straipsnio 4 dalies 2 ir 3 punktai, 5, 6 dalys ir 25 straipsnis **įsigalioja 2011 m. rugsėjo 1 d.**

Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo 5 straipsnio 3 dalies 4 punktas, 17 straipsnio 3 dalis **įsigalioja 2013 m. rugsėjo 1 d.**

**Nauja įstatymo redakcija**

**Šio įstatymo atitaisymas skelbtas: Žin., 2010, Nr. 15 (2010-02-04)**

**Šio įstatymo pakeitimas:**

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [XI-1333](#), 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. [52-2508](#) (2011-05-03)  
GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO SAUGOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO 1  
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [XI-1334](#), 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. [52-2509](#) (2011-05-03)  
GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO SAUGOS ĮSTATYMO 2, 5, 6, 9, 12, 22 STRAIPSNIŲ IR  
ĮSTATYMO PRIEDO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS  
Šis įstatymas, išskyrus 8 straipsnį, įsigalioja 2011 m. gegužės 1 d.

#### **Pakeitimai:**

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [XI-1334](#), 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2509 (2011-05-03), i. k. 1111010ISTA0XI-1334  
Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo 2, 5, 6, 9, 12, 22 straipsnių ir įstatymo  
priedo pakeitimo ir papildymo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [XII-1688](#), 2015-05-07, paskelbta TAR 2015-05-15, i. k. 2015-07414  
Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 papildymo 15-1 straipsniu  
ir įstatymo priedo pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [XII-1793](#), 2015-06-16, paskelbta TAR 2015-06-30, i. k. 2015-10382  
Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas  
Nr. [XII-2071](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19358  
Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 36 straipsnio pakeitimo  
įstatymas